

GLOBALNI DOGOVOR O VARNIH, UREJENIH IN ZAKONITIH MIGRACIJAH

KONČNI OSNUTEK

11. julij 2018

Voditelji držav in vlad ter visoki predstavniki, ki smo se 10. in 11. decembra 2018 zbrali v Maroku, smo ob potrditvi Newyorške deklaracije za begunce in migrante ter odločenosti, da resno pripevamo k okrepljenemu sodelovanju pri obravnavi vseh razsežnosti mednarodnih migracij, sprejeli ta Globalni dogovor o varnih, urejenih in zakonitih migracijah:

PREAMBULA

1. Globalni dogovor izhaja iz namena in načel Ustanovne listine Organizacije združenih narodov.
2. Temelji tudi na Splošni deklaraciji o človekovih pravicah, Mednarodnem paktu o državljanskih in političnih pravicah, Mednarodnem paktu o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah ter drugih temeljnih mednarodnih pogodbah o človekovih pravicah¹, na Konvenciji Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu skupaj s Protokolom za preprečevanje, zatiranje in kaznovanje trgovine z ljudmi, zlasti ženskami in otroki, ter Protokolom proti tihotapljenju migrantov po kopnem, morju in zraku, Konvenciji o suženjstvu in Dopolnilni konvenciji o odpravi suženjstva in trgovine s sužnji ter ustanov in praks, podobnih suženjstvu, Okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja, Konvenciji Združenih narodov o boju proti širjenju puščav, Pariškem sporazumu², konvencijah Mednarodne organizacije dela o spodbujanju dostojne zaposlitve in delovnih migracijah³, pa tudi na Agendi za trajnostni razvoj do leta 2030, Programu ukrepov iz Adis Abebe, Sendajskem okviru za zmanjšanje tveganja nesreč in Novi agendi za mesta.
3. Razprave o mednarodnih migracijah na svetovni ravni potekajo že dalj časa. Spomniti želimo na napredek, ki ga je OZN dosegla v okviru Dialoga na visoki ravni o mednarodnih migracijah in razvoju leta 2006 in 2013. Upošteujemo tudi prispevke Svetovnega foruma o migracijah in razvoju, ki se je začel leta 2007. Te platforme so bile podlaga za Newyorško deklaracijo za begunce in migrante, v kateri smo se zavezali, da bomo ločeno oblikovali globalni dogovor o beguncih in sprejeli globalni dogovor o varnih, urejenih in zakonitih migracijah. Globalna dogovora skupaj predstavljata dopolnjujoča se mednarodna okvira za sodelovanje, s katerima se uresničuje njun namen, zapisan v Newyorški deklaraciji za begunce in migrante, ki je

---

¹ Mednarodna konvencija o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije, Konvencija o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, Konvencija proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju, Konvencija o otrokovih pravicah, Mednarodna konvencija o varstvu pravic vseh delavcev migrantov in članov njihovih družin, Mednarodna konvencija o zaščiti vseh oseb pred prisilnim izginotjem, Konvencija o pravicah invalidov.

² Sprejeta v okviru UNFCCC v FCCC/CP/2015/10/Add.1, sklep 1/CP.21.

³ Konvencija o zaposlovanju iz leta 1949 (št. 97), Konvencija o delavcih migrantih iz leta 1975 (št. 143), Konvencija o enakem obravnavanju iz leta 1962 (št. 118), Konvencija o dostojnem delu za delavce v gospodinjstvu iz leta 2011 (št. 189).

potrdila, da se migranti in begunci lahko soočijo s številnimi skupnimi težavami in da so podobno ranljivi.

4. Tudi begunci in migranti so upravičeni do splošnih človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki jih je treba vedno spoštovati, varovati in uveljavljati. Hkrati migranti in begunci predstavljajo posebni skupini, za kateri se uporabljajo posebni pravni okviri. Samo begunci so upravičeni do posebne mednarodne zaščite, ki je opredeljena v mednarodni zakonodaji o beguncih. Ta dogovor se nanaša na migrante in predstavlja okvir za sodelovanje glede vseh razsežnosti migracij.
5. Za izhodišča za pripravo globalnega dogovora štejemo vse prispevke držav članic in ustreznih deležnikov med posvetovanji in preverjanjem stanja, pa tudi poročilo generalnega sekretarja z naslovom Naj bodo migracije v dobro vseh.
6. Globalni dogovor je mejnik v zgodovini globalnega dialoga in mednarodnega sodelovanja na področju migracij. Izhaja iz Agende za trajnostni razvoj do leta 2030 in Programa ukrepov iz Adis Abebe ter Deklaracije OZN o dialogu na visoki ravni o mednarodnih migracijah in razvoju, sprejete oktobra 2013. Temelji na pionirskem delu nekdanjega posebnega odposlanca generalnega sekretarja za mednarodne migracije in razvoj ter njegovem poročilu z dne 3. februarja 2017.
7. Globalni dogovor predstavlja pravno nezavezujoč okvir za sodelovanje, ki izhaja iz zavez, ki so jih države članice sprejele z Newyorško deklaracijo za begunce in migrante. Spodbuja mednarodno sodelovanje med vsemi pomembnimi akterji na področju migracij, ob spoznanju, da se z migracijami nobena država ne more spoprijemati sama, hkrati pa zagotavlja spoštovanje suverenosti držav in njihovih obveznosti po mednarodnem pravu.

NAŠA VIZIJA IN NAČELA

8. Globalni dogovor izraža našo skupno zavezanost, da izboljšamo sodelovanje na področju mednarodnih migracij. Z njimi se človek srečuje že vso svojo zgodovino in zavedamo se, da so v našem globaliziranem svetu migracije vir pozitivnih učinkov, kot so blaginja, inovacije in trajnostni razvoj, ki jih lahko z boljšim upravljanjem okrepimo. Danes povsod po svetu večina migrantov potuje, živi in dela na varen, urejen in regularen način. Toda migracije na naše države, skupnosti, migrante in njihove družine nedvomno različno vplivajo, včasih tudi na nepredvidljiv način.
9. Bistveno je, da ob izzivih in priložnostih mednarodnih migracij stopimo skupaj in ne vsak k sebi. Ta dogovor zato na področju migracij določa *skupna izhodišča, delitev odgovornosti in enoten namen*, da bodo migracije v dobro vseh.

Skupna izhodišča

10. Ta globalni dogovor je rezultat prvega odprtega, preglednega in celovitega zbiranja dokazov in podatkov doslej. Izmenjali smo izkušnje in prisluhnili različnim stališčem, s katerimi smo obogatili razpravo in oblikovali skupna izhodišča za razumevanje tega kompleksnega vprašanja. Spoznali smo, da so migracije ena od glavnih značilnosti današnjega globaliziranega sveta in da povezujejo skupnosti znotraj vseh regij in med njimi, zaradi česar lahko vse države štejemo za izvirne, tranzitne in namembne države. Priznavamo, da si je treba na mednarodni ravni stalno prizadevati za krepitev znanja o migracijah in analizo migracij, saj bomo z enakimi izhodišči lahko izboljšali politike za sprostitvev potenciala trajnostnega razvoja za vse. Zbirati moramo kakovostne podatke in jih javno objavljati.

Poskrbeti moramo, da bodo sedanji in potencialni migranti v celoti poznali svoje pravice, dolžnosti in možnosti za varne, urejene in zakonite migracije ter da se bodo zavedali tveganj nezakonitih migracij. Prav tako moramo vsem državljanom zagotoviti dostop do objektivnih, jasnih in z dokazi podprtih informacij o koristih in izzivih migracij, da se odpravi zavajajoče poročanje, ki ustvarja negativno dojemanje migrantov.

Delitev odgovornosti

11. Dogovor predstavlja celosten pregled mednarodnih migracij ob zavedanju, da potrebujemo celovit pristop, če želimo v polnosti izkoristiti prednosti migracij in hkrati obvladovati tveganja in izzive za posameznike in družbo v izvornih, tranzitnih in namembnih državah. Nobena država se z izzivi in priložnostmi tega globalnega pojava ne more spoprijeti sama. S tem celovitim pristopom želimo v okviru mednarodnega sodelovanja in z različnimi ukrepi iz tega dogovora omogočiti varne, urejene in zakonite migracije ter zmanjšati obseg in negativne posledice nezakonitih migracij. Priznavamo medsebojno odgovornost, da se kot države članice Organizacije združenih narodov odzivamo na potrebe in pomisleke posameznih držav glede migracij, ter krovno dolžnost spoštovati, varovati in uresničevati človekove pravice vseh migrantov ne glede na njihov status ob hkratnem spodbujanju varnosti in blaginje vseh naših skupnosti.
12. Cilj tega dogovora je ublažiti negativne dejavnike in strukturne vzroke, ki ljudem onemogočajo, da bi si v izvornih državah zagotovili in ohranili vzdržno preživetje, zaradi česar so prisiljeni v iskanje boljše prihodnosti drugod. Namen dogovora je zmanjšati tveganja in ranljivost, s katerimi se migranti soočajo v različnih fazah migracij, s spodbujanjem spoštovanja, varovanja in uresničevanja njihovih človekovih pravic ter z zagotavljanjem oskrbe in pomoči. Z dogovorom želimo odpraviti legitimne pomisleke skupnosti, hkrati pa se zavedamo, da se te v različni meri soočajo z demografskimi, gospodarskimi, družbenimi in okoljskimi spremembami, ki lahko vplivajo na migracije in so z njo povezane. Prizadevamo si ustvariti ugodne pogoje, da bi lahko vsi migranti s svojimi osebnimi, ekonomskimi in družbenimi sposobnostmi obogatili naše skupnosti, s čimer bi jim omogočili, da prispevajo k trajnostnemu razvoju na lokalni, nacionalni, regionalni in svetovni ravni.

Enoten namen

13. Z globalnim dogovorom priznavamo, da so varne, urejene in zakonite migracije v dobro vseh, če so podprte z dobro obveščenostjo, potekajo načrtovano in na podlagi soglasja. Za migracije se nikoli ne bi smeli odločati iz obupa. Če do tega pride, moramo sodelovati in se skupaj odzvati na potrebe migrantov v ranljivem položaju in ustrezno obravnavati s tem povezane izzive. S skupnimi močmi moramo ustvariti razmere, v katerih bodo skupnosti in posamezniki lahko varno in dostojanstveno živeli v svojih državah. Reševati moramo življenja in skrbeti za varnost migrantov. Migrante moramo opolnomočiti, da postanejo polnopravni člani naših skupnosti, poudarjati moramo njihov prispevek k družbi ter spodbujati družbeno vključevanje in kohezijo. Državam, skupnostim in migrantom moramo zagotoviti večjo predvidljivost in varnost. V ta namen se zavezujemo, da bomo olajšali in zagotovili varne, urejene in zakonite migracije, ki bodo v korist vsem.
14. Pri tem bomo uspešni, če bodo cilje in zaveze iz tega dogovora države uresničevale ob medsebojnem zaupanju, odločno in solidarno. Zato se povezujemo v duhu sodelovanja, ki je v korist vsem, da bi se skupaj spoprijeli z izzivi in priložnostmi migracij v vseh njihovih razsežnostih s skupnim prevzemanjem odgovornosti in uporabo inovativnih rešitev. S tem skupnim namenom se odločamo za ta zgodovinski korak, saj se zavedamo, da je Globalni dogovor o varnih, urejenih in zakonitih migracijah pomemben mejnik, vendar se z njim naša prizadevanja ne končajo. Zavezujemo se k nadaljevanju večstranskega dialoga v okviru OZN

z rednim in učinkovitim mehanizmom za spremljanje in pregled, s čimer bomo zagotovili, da se besedilo dogovora udejanji skozi konkretne ukrepe v korist milijonov ljudi povsod po svetu.

15. Strinjamo se, da dogovor temelji na vrsti presečnih in soodvisnih načel:

Poudarek na posamezniku: globalni dogovor ima močno človeško noto, s katero je zaznamovana vsaka izkušnja migracije. Spodbuja dobrobit migrantov in članov skupnosti v izvornih, tranzitnih in namembnih državah. Zato dogovor v ospredje postavlja posameznika.

Mednarodno sodelovanje: globalni dogovor je pravno nezavezujoč okvir sodelovanja, ki upošteva dejstvo, da se nobena država ne more sama spoprijeti z migracijami, saj so te že po naravi nadnacionalne. Zahtevajo mednarodno, regionalno in dvostransko sodelovanje in dialog. Dogovoru veljavo zagotavljajo sporazumna narava, verodostojnost, skupinska priprava in skupno izvajanje, spremljanje in pregledovanje.

Nacionalna suverenost: z globalnim dogovorom ponovno potrjujemo suvereno pravico posameznih držav, da v skladu z mednarodnim pravom oblikujejo svojo nacionalno migracijsko politiko in upravljajo migracije v okviru svojih pristojnosti. Države lahko v skladu s svojim suverenim pravnim redom in ob upoštevanju mednarodnega prava razlikujejo med statusom zakonitega in nezakonitega migranta, tudi pri sprejemanju zakonodajnih in političnih ukrepov za izvajanje globalnega dogovora, pri čemer upoštevajo različne nacionalne razmere, politike, prednostne naloge in zahteve za vstop, bivanje in delo v svoji državi.

Pravna država in dolžno pravno postopanje: globalni dogovor priznava, da so spoštovanje načela pravne države, dolžno pravno postopanje in dostop do pravnega varstva bistveni za vse vidike upravljanja migracij. To pomeni, da so država, javne in zasebne institucije in ustanove ter posamezniki dolžni spoštovati zakone, ki so javno objavljeni, enako uveljavljeni in neodvisno sprejeti ter skladni z mednarodnim pravom.

Trajnostni razvoj: globalni dogovor sloni na Agendi za trajnostni razvoj do leta 2030, ki priznava, da imajo migracije več razsežnosti in so ključnega pomena za trajnostni razvoj v izvornih, tranzitnih in namembnih državah, kar zahteva dosledno in celovito odzivanje. Migracije prispevajo k pozitivnim razvojnim rezultatom in uresničevanju ciljev Agende za trajnostni razvoj do leta 2030, še zlasti ob ustreznem upravljanju. Namen dogovora je izkoristiti potencial migracij pri doseganju vseh ciljev trajnostnega razvoja in njihov učinek na migracije v prihodnje.

Človekove pravice: globalni dogovor temelji na mednarodnem pravu o človekovih pravicah, načelu preprečevanja nazadovanja in načelu nediskriminacije. Z uresničevanjem dogovora bomo zagotovili učinkovito spoštovanje, varstvo in uresničevanje človekovih pravic vseh migrantov ne glede na njihov status v vseh fazah migracijskega cikla. Hkrati potrjujemo našo zavezanost k odpravi vseh oblik diskriminacije migrantov in njihovih družin, vključno z rasizmom, ksenofobijo in nestrpnostjo.

Enakost spolov: globalni dogovor v vseh fazah migracij zagotavlja spoštovanje človekovih pravic žensk, moških, deklc in dečkov, razumevanje in ustrezno obravnavanje njihovih posebnih potreb ter krepitev njihove vloge, da postanejo nosilci sprememb. Dogovor upošteva vidik spola, spodbuja enakost spolov in krepitev vloge vseh žensk in deklc, saj v želji, da bi se oddaljili od dojemanja migrantk predvsem z vidika žrtev priznava njihovo neodvisnost, vplivnost in sposobnost vodenja.

Skrb za otroke: globalni dogovor spodbuja uresničevanje obstoječih mednarodnopravnih obveznosti v zvezi s pravicami otrok in ves čas ohranja načelo otrokove koristi kot temeljnega

pristopa v vseh primerih, ki zadevajo otroke v okviru mednarodnih migracij, vključno z otroki brez spremstva in ločenimi otroki.

Vključenost vseh vladnih sektorjev: z globalnim dogovorom priznavamo, da imajo migracije več razsežnosti in se jih ni mogoče lotevati v okviru enega samega vladnega sektorja. Če želimo razviti in izvajati učinkovite migracijske politike in prakse, morajo k temu pristopiti vsi vladni sektorji, da se zagotovi horizontalna in vertikalna skladnost politik vseh sektorjev na vseh vladnih ravneh.

Vključenost celotne družbe: globalni dogovor pri obravnavanju vseh razsežnosti migracij spodbuja široko zasnovana partnerstva med več deležniki z vključevanjem migrantov, diaspor, lokalnih skupnosti, civilne družbe, akademskih krogov, zasebnega sektorja, poslancev, sindikatov, nacionalnih institucij za varstvo človekovih pravic, medijev in drugih ustreznih deležnikov, ki se ukvarjajo z upravljanjem migracij.

OKVIR SODELOVANJA

16. Z Newyorško deklaracijo za begunce in migrante smo sprejeli politično deklaracijo in sveženj zavez. V celoti podpiramo to deklaracijo in na njeni podlagi vzpostavljamo v nadaljevanju predstavljen okvir sodelovanja, ki ga sestavlja 23 ciljev ter določbe o izvajanju, spremljanju in pregledu. Vsak cilj vsebuje zavezo in nabor ukrepov, ki veljajo za ustrezne politične instrumente in primere dobre prakse. Pri doseganju navedenih 23 ciljev bomo črpali iz teh ukrepov, da bi v vseh fazah zagotovili varne, urejene in zakonite migracije.

Cilji za varne, urejene in zakonite migracije

- (1) Zbiranje in uporaba točnih in razčlenjenih podatkov kot podlage za politiko, podprto z dokazi
- (2) Zmanjšanje negativnih dejavnikov in strukturnih vzrokov, zaradi katerih so ljudje prisiljeni zapustiti izvorno državo
- (3) Zagotavljanje točnih in pravočasnih informacij v vseh fazah migracij
- (4) Zagotavljanje dokazil o pravni identiteti in ustrezne dokumentacije za vse migrante
- (5) Izboljšanje dostopnosti in prožnosti poti za zakonite migracije
- (6) Omogočanje pravičnega in etičnega zaposlovanja ter varovalke za zagotavljanje dostojnega dela
- (7) Obravnavanje in zmanjševanje ranljivosti pri migracijah
- (8) Varovanje življenj in oblikovanje usklajenih mednarodnih ukrepov v zvezi s pogrešanimi migranti
- (9) Krepitev meddržavnega ukrepanja v primeru tihotapljenja migrantov
- (10) Preprečevanje in odprava trgovine z ljudmi v kontekstu mednarodnih migracij in boj proti taki trgovini
- (11) Celovito, varno in usklajeno upravljanje meja
- (12) Krepitev varnosti in predvidljivosti migracijskih postopkov, da se zagotovi ustrezno preverjanje in ocenjevanje migrantov ter ustrezni nadaljnji postopki
- (13) Uporaba pridržanja migrantov zgolj kot skrajnega ukrepa in iskanje možnih alternativ

- (14) Krepitev konzularne zaščite, pomoči in sodelovanja v celotnem migracijskem ciklusu
- (15) Zagotavljanje dostopa do osnovnih storitev za migrante
- (16) Opolnomočenje migrantov in skupnosti, da bodo lahko dosegli polno družbeno vključenost in kohezijo
- (17) Odprava vseh oblik diskriminacije in spodbujanje javne razprave na podlagi dokazov, da bi vplivali na dojemanje migracij
- (18) Vlaganje v razvoj znanj in veščin ter lažje vzajemno priznavanja znanj in veščin, kvalifikacij in kompetenc
- (19) Vzpostavitev razmer, v katerih bodo lahko migranti in diaspore celovito prispevali k trajnostnemu razvoju v vseh državah
- (20) Spodbujanje hitrejših, varnejših in cenejših nakazil migrantov domačim ter skrb za finančno vključenost migrantov
- (21) Sodelovanje pri zagotavljanju varnega in dostojanstvenega vračanja in ponovnega sprejema ter vzdržnega ponovnega vključevanja v družbo
- (22) Vzpostavitev mehanizmov za prenosljivost pravic socialne varnosti in pridobljenih ugodnosti
- (23) Krepitev mednarodnega sodelovanja in svetovnih partnerstev za varne, urejene in zakonite migracije

CILJI IN ZAVEZE

CILJ 1: Zbiranje in uporaba točnih in razčlenjenih podatkov kot podlage za politiko, podprto z dokazi

17. Zavezujemo se, da bomo krepili globalno bazo podatkov o mednarodnih migracijah, in sicer z večjim vložkom in izboljšanim zbiranjem, analizo in seznanjanjem o točnih, zanesljivih, primerljivih podatkih, razčlenjenih po spolu, starosti, migracijskem statusu ter drugih značilnostih, pomembnih za posamezne države; pri tem je treba zagotoviti spoštovanje pravice do zasebnosti po mednarodnem pravu o človekovih pravicah in varstvo osebnih podatkov. Zavezujemo se tudi, da bomo zagotovili, da se ti podatki uporabijo za spodbujanje raziskav, usmerjanje doslednih in na dokazih utemeljenih politik in dobro informiranega javnega dialoga ter omogočanje učinkovitega spremljanja in ocenjevanja izvajanja zavez v daljšem časovnem obdobju.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Oblikovanje in izvajanje celovite strategije za izboljšanje podatkov o migracijah na lokalni, nacionalni, regionalni in svetovni ravni, ob sodelovanju vseh ustreznih deležnikov, na podlagi usmeritev Statistične komisija OZN, z usklajevanjem metodologij za zbiranje podatkov in z izboljšanjem analiz in seznanjanja z podatki in kazalniki v zvezi z migracijami.
- b) Izboljšanje mednarodne primerljivosti in združljivosti statistik o migracijah in podatkovnih sistemov po državah, tudi z nadaljnjim razvojem in uporabo statistične opredelitve mednarodnega migranta, pripravo niza standardov za merjenje števila in tokov migrantov ter dokumentiranjem migracijskih vzorcev in trendov, značilnosti migrantov ter dejavnikov in posledic migracij.

- c) Razvoj globalnega programa za oblikovanje in krepitev zmogljivosti držav za zbiranje, analizo in širjenje podatkov, in sicer za njihovo skupno uporabo, obravnavanje podatkovnih vrzeli in ocenjevanje ključnih migracijskih trendov; program bo spodbujal sodelovanje med ustreznimi deležniki na vseh ravneh, omogočal usmerjeno usposabljanje, finančno podporo in tehnično pomoč ter izkoriščanje novih podatkovnih virov skupaj z velepodatki; redno ga bo preverjala Statistična komisija OZN.
- d) Zbiranje, analiza in uporaba podatkov o učinkih in koristih migracij ter o prispevku migrantov in diaspor k trajnostnemu razvoju za učinkovitejše izvajanje Agende za trajnostni razvoj do leta 2030 ter z njo povezanih strategij in programov na lokalni, nacionalni, regionalni in svetovni ravni.
- e) Podpora nadaljnjemu razvoju obstoječih globalnih in regionalnih podatkovnih zbirk in arhivov ter sodelovanju med njimi, vključno s podatkovnim portalom Mednarodne organizacije za migracije in Svetovnim partnerstvom znanja o migracijah in razvoju Svetovne banke, da se ustrezni podatki sistematično povežejo na pregleden in uporabniku prijazen način, hkrati pa se spodbuja medagencijsko sodelovanje in tako prepreči podvajanje.
- f) Vzpostavitev in krepitev regionalnih centrov za raziskave in usposabljanje na področju migracij ali centrov za spremljanje migracij, kot je Afriški center za spremljanje na področju migracij in razvoja, in sicer za zbiranje in analizo podatkov v skladu s standardi OZN, tudi o najboljših praksah, prispevku migrantov, splošnih gospodarskih, družbenih in političnih koristih ter vprašanih glede migracij v izvornih, tranzitnih in namembnih državah, pa tudi o dejavnikih, ki spodbujajo migracije, da bi tako oblikovali skupne strategije in čim bolje uporabili razčlenjene podatke o migracijah, usklajeno z obstoječimi regionalnimi in podregionalnimi mehanizmi.
- g) Izboljšanje zbiranja podatkov po državah, tako da se z migracijami povezane vsebine vključijo v nacionalne popise, takoj ko je to izvedljivo; gre za podatke, kot so država rojstva, država rojstva staršev, država državljanstva, država prebivališča pet let pred popisom, zadnji datum prihoda in razlog za priselitev, s čimer se zagotovi pravočasna analiza in objava rezultatov, ki so za statistične namene razčlenjeni in tabelirani v skladu z mednarodnimi standardi.
- h) Izvedba raziskav o gospodinjstvih, delovni sili in drugih raziskav za zbiranje informacij o družbeni in gospodarski integraciji migrantov ali vključitev standardnih modulov o migracijah v obstoječe raziskave o gospodinjstvih, da bi se izboljšala nacionalna, regionalna in mednarodna primerljivost ter da bi bili zbrani podatki v obliki datotek s statističnimi mikropodatki na voljo za javno uporabo.
- i) Krepitev sodelovanja med nacionalnimi službami, odgovornimi za podatke o migracijah, in nacionalnimi statističnimi uradi, da se pripravi statistika v zvezi z migracijami, tudi z uporabo upravnih registrov za statistične namene, kot so mejne evidence, vizumi, dovoljenja za prebivanje, registri prebivalstva in drugi ustrezni viri; pri tem je treba zagotoviti spoštovanje pravice do zasebnosti in varstvo osebnih podatkov.
- j) Razvoj in uporaba migracijskih profilov za posamezne države, ki vključujejo razčlenjene podatke o vseh vidikih migracij v neki državi, tudi glede potreb trga dela, povpraševanja po znanjih in veščinah in njihove razpoložljivosti, gospodarskih, okoljskih in družbenih vplivov migracij, stroškov transferja nakazil migrantov, zdravstva, izobraževanja, zaposlovanja, življenjskih in delovnih razmer, plač ter potreb migrantov in skupnosti, v katere prihajajo; namen je oblikovanje migracijskih politik, podprtih z dokazi.
- k) Sodelovanje z ustreznimi deležniki v izvornih, tranzitnih in namembnih državah, za potrebe oblikovanja raziskav, študij in anket o medsebojni povezanosti migracij in treh razsežnosti trajnostnega razvoja, prispevkov ter znanj in veščin migrantov in diaspor ter njihovih vezi z izvornimi in namembnimi državami.

CILJ 2: Zmanjšanje negativnih dejavnikov in strukturnih vzrokov, zaradi katerih so ljudje prisiljeni zapustiti izvorno državo

18. Zavezuje se, da bomo ustvarjali ugodne politične, gospodarske, družbene in okoljske razmere, da bodo lahko ljudje v svojih državah živeli mirno, produktivno in trajnostno ter uresničevali osebna hotenja, hkrati pa zagotavljali, da zaradi brezupnih razmer in propadajočega okolja ne bodo prisiljeni s pomočjo nezakonitih migracij iskati možnosti za preživetje drugod. Zavezuje se tudi, da bomo zagotovili hitro in celovito izvajanje Agende za trajnostni razvoj do leta 2030 ter uporabljali druge obstoječe okvire in vlagali vanje, da bi tako okrepiли celostni učinek globalnega dogovora pri spodbujanju varnih, urejenih in zakonitih migracij.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Spodbujanje izvajanja Agende za trajnostni razvoj do leta 2030, vključno s cilji trajnostnega razvoja in Programom ukrepov iz Adis Abebe ter zavezo, da ukrepi dosežejo resnično vsakogar, pa tudi Pariškega sporazuma⁴ in Sendajskega okvira za zmanjšanje tveganja nesreč 2015–2030.
- b) Vlaganje v programe, ki omogočajo državam, da hitreje izpolnjujejo cilje trajnostnega razvoja, da bi odpravile negativne dejavnike in strukturne vzroke, zaradi katerih so ljudje prisiljeni zapustiti izvorno državo, vključno s področji, kot so izkoreninjenje revščine, prehranska varnost, zdravstveno varstvo in sanitarna ureditev, izobraževanje, vključujoča gospodarska rast, infrastruktura, razvoj mest in podeželja, ustvarjanje delovnih mest, dostojno delo, enakost spolov in krepitev vloge žensk in deklet, boljša odpornost in zmanjševanje tveganja nesreč, blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, obravnavanje družbeno-ekonomskih učinkov vseh oblik nasilja, nediskriminacija, spoštovanje pravne države in dobrega upravljanja, dostop do pravnega varstva in varstva človekovih pravic ter oblikovanje in ohranjanje miroljubnih in vključujočih družb z učinkovitimi, odgovornimi in preglednimi institucijami.
- c) Vzpostavitev ali krepitev mehanizmov za spremljanje in napovedovanje razvoja tveganj in groženj, ki bi lahko sprožili migracijska gibanja ali vplivali nanje, krepitev sistemov zgodnjega opozarjanja, oblikovanje postopkov in orodij za nujno pomoč, izvajanje nujnih operacij in podpora pri odpravljanju posledic izrednih razmer, ob podpori in tesnem sodelovanju drugih držav, ustreznih državnih in lokalnih organov, nacionalnih institucij za človekove pravice in civilne družbe.
- d) Vlaganje v trajnostni razvoj na lokalni in nacionalni ravni v vseh regijah, da se vsem omogoči izboljšanje življenja in uresničevanje hotenj, in sicer s spodbujanjem stalne, vključujoče in trajnostne gospodarske rasti, tudi z zasebnimi in tujimi neposrednimi naložbami ter trgovinskimi ugodnostmi, tako da se ustvarijo ugodne razmere, ki bodo skupnostim in posameznikom omogočile, da izkoristijo priložnosti v svojih državah in spodbujajo trajnostni razvoj.
- e) Vlaganje v razvoj človeškega kapitala s spodbujanjem podjetništva, izobraževanja, razvojnih programov in partnerstev na področju poklicnega usposabljanja ter razvoja znanj in veščin, ustvarjanja produktivnih delovnih mest v skladu s potrebami trga dela, pa tudi v sodelovanju z zasebnim sektorjem in sindikati, da bi tako zmanjšali brezposelnost mladih, preprečili beg možganov in optimizirali priliv možganov v izvorne države ter izkoristili demografsko dividendo.

---

⁴Sprejeta v okviru UNFCCC v FCCC/CP/2015/10/Add.1, sklep 1/CP.21.

- f) Krepitev sodelovanja med humanitarnimi in razvojnimi akterji, in sicer s spodbujanjem izvajanja skupnih analiz, večdonatorskim pristopom in večletnimi cikli financiranja, da se oblikujejo dolgoročni ukrepi in rezultati, ki bodo zagotavljali spoštovanje pravic posameznikov, odpornost prebivalstva in njegovo sposobnost preživetja ter gospodarsko in družbeno samostojnost, poleg naštetega pa tudi z zagotavljanjem, da se pri navedenih prizadevanjih upoštevajo migracije.
- g) Vključitev migracij pri snovanju načrtov za pripravljenost in odzivanje na izredne dogodke, tudi tako, da se upoštevajo ustrezna priporočila iz posvetovanj, ki jih vodijo države, na primer smernice za varstvo migrantov v državah, ki se soočajo s konflikti ali naravnimi nesrečami (smernice MICIC).

Naravne nesreče, škodljivi učinki podnebnih sprememb in degradacija okolja

- h) Krepitev skupnih analiz in izmenjave informacij za boljše kartiranje, razumevanje, napovedovanje in obravnavanje migracijskih gibanj, na primer tistih, ki so lahko posledica nenadnih ali postopnih naravnih nesreč, škodljivih učinkov podnebnih sprememb, degradacije okolja in drugih negotovih razmer; pri tem je treba zagotoviti resnično spoštovanje, varstvo in uresničevanja človekovih pravic vseh migrantov.
- i) Razvoj strategij za prilagajanje in odpornost na nenadne in postopne naravne nesreče, škodljive učinke podnebnih sprememb in degradacijo okolja, kot so širjenje puščav, degradacija tal, suša in dvig morske gladine; pri tem je treba vključiti morebiten vpliv na migracije, hkrati pa upoštevati, da je prednostna naloga prilagajanje v izvornih državah.
- j) Vključitev dejavnikov preseljevanja v strategije pripravljenosti na nesreče in spodbujanje sodelovanja s sosednjimi in drugimi ustreznimi državami, da se pripravijo na zgodnje opozarjanje, načrtovanje ravnanja v nepredvidljivih razmerah, ustvarjanje zalog, uporabo mehanizmov usklajevanja, načrtovanje evakuacij, zagotavljanje sprejema in pomoči ter obveščanje javnosti.
- k) Uskladitev in razvoj pristopov in mehanizmov na podregionalni in regionalni ravni za obravnavanje ranljivosti oseb, ki jih prizadenejo nenadne ali postopne naravne nesreče, in sicer z zagotavljanjem dostopa do humanitarne pomoči, ki ob polnem spoštovanju njihovih pravic in ne glede na to, kje so, ustreza njihovim temeljnim potrebam, pa tudi s spodbujanjem trajnih in vzdržnih učinkov, ki zagotavljajo večjo odpornost in samostojnost; pri tem je treba upoštevati zmogljivosti vseh sodelujočih držav.
- l) Oblikovanje doslednih pristopov za obravnavanje izzivov, ki jih migracijska gibanja prinašajo v primeru nenadnih in postopnih naravnih nesreč, tudi z upoštevanjem ustreznih priporočil iz posvetovanj, ki jih vodijo države, kot sta na primer Agenda za zaščito čezmejnih razseljenih oseb v okviru nesreč in podnebnih sprememb ter Platforma o preseljevanju zaradi naravnih nesreč.

CILJ 3: Zagotavljanje točnih in pravočasnih informacij v vseh fazah migracij

19. Zaveujemo se, da bomo krepili prizadevanja, da bodo za države, skupnosti in migrante ter med njimi v vseh fazah zagotovljene, razpoložljive in razširjene točne, pravočasne, dostopne in pregledne informacije o migracijah. Zaveujemo se tudi, da bomo te informacije uporabili za oblikovanje migracijskih politik, ki bodo zagotavljale visoko stopnjo predvidljivosti in gotovosti za vse udeležene.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Vzpostavitev in zagon centralizirane in javno dostopne nacionalne spletne strani, na kateri bodo na voljo informacije o možnostih za zakonito preselitev, na primer o zakonodaji in politiki priseljevanja v posamezni državi, vizumskih obveznostih, formalnostih glede prijave, pristojbinah in merilih za preselitev, zahtevah glede dovoljenj za delo in glede poklicnih kvalifikacij, preverjanju in priznavanju dokazil, možnostih za usposabljanje in študij ter življenjskih stroškov in razmerah; namen je migrantom zagotoviti informacije pri odločanju.
- b) Spodbujanje in izboljšanje sistematičnega dvostranskega, regionalnega in mednarodnega sodelovanja in dialoga pri izmenjavi informacij o migracijskih trendih, tudi s pomočjo skupnih podatkovnih zbirk, spletnih platform, mednarodnih središč za usposabljanje in povezovalnih mrež; pri tem je treba zagotoviti spoštovanje pravice do zasebnosti in varstvo osebnih podatkov.
- c) Vzpostavitev odprtih in dostopnih informacijskih točk ob pomembnih migracijskih poteh, ki lahko migrante usmerijo na službe za podporo in svetovanje ob upoštevanju vidika otroka in spola, omogočijo stik s konzularnimi predstavniki izvirne države in zagotovijo ustrezne informacije, med drugim tudi o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah, primernem varstvu in pomoči, možnostih in poteh za zakonite migracije ter možnostih za vrnitev, v jeziku, ki ga oseba razume.
- d) Novo prispelim migrantom se ob upoštevanju vidikov otroka in spola nudijo ustrezne, dostopne in celovite informacije in pravni nasveti o njihovih pravicah in obveznostih, tudi o spoštovanju nacionalne in lokalne zakonodaje, pridobivanju dovoljenj za delo in prebivanje, prilagoditvah statusa, registraciji pri organih oblasti, dostopu do pravnega varstva v primeru pritožb zaradi kršitev pravic, pa tudi o dostopu do osnovnih storitev.
- e) Spodbujanje informacijskih kampanj v več jezikih ob upoštevanju vidika spola in na podlagi dokazov ter organizacija dogodkov za ozaveščanje in usmerjevalno usposabljanje pred morebitnim odhodom, v izvornih državah ter v sodelovanju z lokalnimi organi, konzularnimi in diplomatskimi predstavništvi, zasebnim sektorjem, akademskimi krogi, organizacijami migrantov in diasporami ter civilno družbo, da bi tako spodbujali varne, urejene in zakonite migracije ter opozorili na tveganja, ki jih prinašajo nezakonite in nevarne migracije.

CILJ 4: Zagotavljanje dokazil o pravni identiteti in ustrezne dokumentacije za vse migrante

20. Zaveujemo se, da bomo uresničevali pravico vsakega posameznika do pravne identitete tako, da bodo vsi naši državljani imeli dokazila o državljanstvu in ustrezno dokumentacijo, kar bo nacionalnim in lokalnim organom omogočilo, da ob vstopu, v času bivanja in za potrebe vračanja ugotovijo pravno identiteto migranta, ter da bomo zagotovili učinkovite migracijske postopke in storitve ter boljšo javno varnost. Zaveujemo se tudi, da bomo z ustreznimi ukrepi zagotovili, da bodo migranti v vseh fazah migracij lahko pridobili ustrezno dokumentacijo in izpiske iz registra prebivalstva, kot so rojstni, poročni in mrliški listi; tako bo migrantom omogočeno učinkovito uveljavljanje človekovih pravic.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Izboljšanje sistemov registrov prebivalstva, s posebnim poudarkom na vključevanju neregistriranih oseb in naših državljanov, ki prebivajo v drugih državah, tudi z zagotavljanjem ustreznih osebnih in matičnih dokumentov, krepitvijo zmogljivosti ter vlaganjem v rešitve na področju informacijske in komunikacijske tehnologije; pri tem je treba zagotoviti spoštovanje pravice do zasebnosti in varstvo osebnih podatkov.

- b) Uskladitev potnih listin v skladu z navodili Mednarodne organizacije civilnega letalstva, kar bo omogočilo interoperabilno in splošno priznavanje potnih listin pa tudi boj proti identitetnim prevaram in ponarejanju dokumentov, tudi z naložbami v digitalizacijo in s krepitvijo mehanizmov za biometrično souporabo podatkov; pri tem je treba zagotoviti spoštovanje pravice do zasebnosti in varstvo osebnih podatkov.
- c) Zagotavljanje ustrezne, pravočasne, zanesljive in dostopne konzularne dokumentacije za naše državljane, ki prebivajo v drugih državah, tudi osebnih in potovalnih dokumentov, in sicer z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije ter z ozaveščanjem prebivalstva, zlasti na oddaljenih območjih.
- d) Olajšanje dostopa do osebnih dokumentov, kot so potni listi in vizumi, ter zagotavljanje, da so predpisi in merila za pridobitev take dokumentacije nediskriminatorni; pri tem je treba upoštevati vidike spola in starosti prosilcev, da se prepreči povečanje tveganja zaradi ranljivosti v vseh fazah migracijskega ciklusa.
- e) Krepitev ukrepov za zmanjšanje števila oseb brez državljanstva, tudi z registracijo rojstev migrantov, pri čemer je treba zagotoviti, da lahko ženske in moški enakovredno prenesejo državljanstvo na svoje otroke, in z zagotavljanjem državljanstva otrokom, rojenim na ozemlju druge države, zlasti v primerih, ko bi otrok sicer ostal brez državljanstva; pri tem je treba v celoti spoštovati človekovo pravico do državljanstva in ravnati v skladu z zakonodajo posamezne države.
- f) Pregled in dopolnitev zahtev za dokazovanje državljanstva v storitvenih centrih, da se zagotovi, da bodo tudi migranti brez dokazil o državljanstvu ali pravni identiteti lahko prišli do osnovnih storitev in uveljavljali človekove pravice.
- g) Uporaba obstoječih lokalnih praks za lažjo udeležbo v življenju skupnosti, na primer za lažjo vzpostavitev stikov z organi in lažji dostop do ustreznih storitev, in sicer s pomočjo registracijskih kartic z osnovnimi osebnimi podatki za vse osebe, ki prebivajo v neki občini, tudi za migrante, ki pa ne dajejo pravice do državljanstva ali stalnega prebivališča.

CILJ 5: Izboljšanje dostopnosti in prožnosti poti za zakonite migracije

21. Zavezuje se, da bomo možnosti in poti za zakonite migracije prilagodili tako, da bo omogočena mobilnost delovne sile in dostojno delo, ob upoštevanju demografskih danosti in dejanskega stanja na trgu dela, da bodo izboljšane možnosti za izobraževanje, da bo spoštovana pravica do družinskega življenja in da bodo upoštevane potrebe migrantov v ranljivem položaju; to bo omogočilo širše in bolj raznovrstne možnosti za varne, urejene in zakonite migracije.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Oblikovanje dvostranskih, regionalnih in večstranskih sporazumov za mobilnost delavcev, ki bodo upoštevali človekove pravice in enakost spolov ter zagotavljali običajne pogoje zaposlovanja po posameznih panogah, v sodelovanju z ustreznimi deležniki, na podlagi standardov, smernic in načel Mednarodne organizacije dela ter v skladu z mednarodnim pravom o človekovih pravicah in delovnim pravom.
- b) Spodbujanje regionalne in medregionalne mobilnosti delavcev z mednarodnimi in dvostranskimi dogovori, kot so režimi prostega gibanja, vizumska liberalizacija ali vizumi za vstop v več držav, ter podlagami za sodelovanje na področju mobilnosti delovne sile v skladu s prednostnimi nalogami držav, s potrebami lokalnega trga ter s ponudbo znanj in veščin.

- c) Pregled in dopolnitev obstoječih možnosti in poti za zakonite migracije, z namenom da se v skladu z zahtevami lokalnega in nacionalnega trga dela, na podlagi ponudbe znanj in veščin ter v sodelovanju z zasebnim sektorjem in drugimi ustreznimi deležniki optimizira usklajevanje ponudbe in povpraševanja na trgih dela, upoštevajo demografske razmere ter razvojni izzivi in priložnosti.
- d) Oblikovanje prožnih sistemov za mobilnost delavcev migrantov, ob upoštevanju pravic in enakosti spolov, v skladu z lokalnimi in nacionalnimi potrebami na trgu dela ter ponudbo znanj in veščin na vseh ravneh, tudi začasnih, sezonskih, krožnih in hitrih programov na področjih, kjer delovne sile primanjkuje, in sicer z zagotavljanjem prožnih, prilagodljivih in nediskriminatornih možnosti za pridobivanje vizumov in dovoljenj, na primer za zaposlitev za nedoločen ali določen čas, za študij z možnostjo večkratnega vstopa, za poslovne namene, obiske, naložbe in podjetništvo.
- e) Spodbujanje učinkovitega usklajevanja znanj in veščin v gospodarstvu države, z vključevanjem lokalnih organov in drugih ustreznih deležnikov, zlasti zasebnega sektorja in sindikatov, v analizo lokalnega trga dela, prepoznavanje vrzeli pri znanjih in veščinah, ugotavljanje potreb po določenih profilih ter ocenjevanje učinkovitosti politik na področju delovnih migracij, da bi omogočili s trgom skladno mobilnost pogodbenih delavcev po zakoniti poti.
- f) Spodbujanje učinkovitih programov usklajevanja ponudbe in povpraševanja na trgu dela s krajšimi postopki za izdajo vizumov in dovoljenj pri standardnem zaposlovanju ter s ponudbo pospešenih in poenostavljenih postopkov za izdajo vizumov in dovoljenj za delodajalce, ki ravnajo skladno s pravili.
- g) Oblikovanje ali nadgradnja obstoječih nacionalnih in regionalnih praks za sprejem in bivanje v ustreznem časovnem okviru, in sicer zaradi sočutja, humanitarnih ali drugih razlogov v primeru migrantov, ki so bili prisiljeni zapustiti izvirne države zaradi nenadnih naravnih nesreč in drugih negotovih razmer, na primer z zagotavljanjem humanitarnih vizumov, zasebnega sponzorstva, dostopa otrok do izobraževanja ter začasnih delovnih dovoljenj, kadar prilagoditev v izvorni državi ali vrnitev vanjo ni mogoča.
- h) Sodelovanje pri prepoznavanju, oblikovanju in krepitevi rešitev za migrante, ki so bili prisiljeni zapustiti izvirne države zaradi postopnih naravnih nesreč, škodljivih učinkov podnebnih sprememb in degradacije okolja, kot so širjenje puščav, degradacija tal, suša in dvig morske gladine, tudi s ponudbo načrtovanih premestitev in možnosti pridobitve vizumov, kadar prilagoditev v izvorni državi ali vrnitev vanjo ni mogoča.
- i) Olajšanje dostopa do postopkov za združevanje družin migrantov na vseh ravneh usposobljenosti z ustreznimi ukrepi za uveljavljanje pravice do družinskega življenja in koristi otrok, tudi s preverjanjem in dopolnjevanjem obstoječih zahtev, na primer glede dohodka, jezikovnega znanja, trajanja bivanja, delovnih dovoljenj ter dostopa do socialnega skrbstva in storitev.
- j) Širitev razpoložljivih možnosti za akademsko mobilnost, vključno z dvostranskimi in večstranskimi sporazumi, ki olajšajo akademske izmenjave, na primer s štipendijami za študente in zaposlene na akademski ravni, gostujočimi profesorskimi staži, skupnimi programi usposabljanja in ponudbo mednarodnih raziskovalnih možnosti, v sodelovanju z akademskimi ustanovami in drugimi ustreznimi deležniki.

CILJ 6: Omogočanje pravičnega in etičnega zaposlovanja ter varovalke za zagotavljanje dostojnega dela

- 22. Zavezuje se, da bomo preverili obstoječe mehanizme zaposlovanja, da bi zagotovili, da so pravični in etični, ter zavarovali vse delavce migrante pred vsemi oblikami izkoriščanja in

zlorabe, zato da se zagotovi dostojno delo in čim večji družbeno-ekonomski prispevek migrantov tako v izvornih kot v namembnih državah.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Spodbujanje podpisovanja, ratificiranja, pristopanja in izvajanja ustreznih mednarodnih instrumentov v zvezi z mednarodno delovno migracijo, delavskimi pravicami, dostojnim delom in prisilnim delom.
- b) Uporaba rezultatov obstoječih dvostranskih, podregionalnih in regionalnih platform, s katerimi so bile premagane ovire in opredeljene najboljše prakse na področju mobilnosti delovne sile, in sicer s spodbujanjem medregionalnega dialoga za izmenjavo znanja, ob polnem spoštovanju človekovih pravic in delavskih pravic delavcev migrantov na vseh ravneh usposobljenosti, tudi delavcev migranti v gospodinjstvu.
- c) Izboljšanje predpisov o javnih in zasebnih agencijah za zaposlovanje, da se uskladijo z mednarodnimi smernicami in najboljšimi praksami ter da bi osebam, ki iščejo delavce, in delodajalcem prepovedali zaračunavanje ali prenos stroškov iskanja delovne sile ali s tem povezanih stroškov na delavce migrante, zato da se preprečijo dolžniško suženjstvo, izkoriščanje in prisilno delo, tudi z določitvijo obveznih in izvršljivih mehanizmov za učinkovito ureditev ter nadzor nad industrijo zaposlovanja.
- d) Vzpostavitev partnerstev z vsemi ustreznimi deležniki, tudi z delodajalci, organizacijami delavcev migrantov in sindikati, da bi delavcem migrantom zagotovili pisne pogodbe in jih seznanili z določbami teh pogodb, s predpisi v zvezi iskanjem delovne sile na mednarodni ravni in zaposlovanjem v namembni državi, s pravicami in obveznostmi ter z načini dostopa do učinkovitih mehanizmov za pritožbe in odškodnine v njim razumljivem jeziku.
- e) Sprejemanje in izvajanje nacionalne zakonodaje, ki kaznuje kršitve človekovih in delavskih pravic, zlasti v primerih prisilnega in otroškega dela, ter sodelovanje z zasebnim sektorjem, tudi z delodajalci, tistimi, ki iščejo delovno silo, podizvajalci in dobavitelji, da bi vzpostavili partnerstva, ki bi spodbujala pogoje za dostojno delo, preprečevala zlorabo in izkoriščanje ter zagotavljala jasno opredelitev vlog in odgovornosti v postopkih iskanja in zaposlovanja, s čimer bi se povečala preglednost dobavne verige.
- f) Krepitev uveljavljanja standardov in politik pravičnega in etičnega zaposlovanja ter dostojnega dela s krepitvijo zmogljivosti delovnih inšpektorjev in drugih organov za boljše spremljanje tistih, ki iščejo delovno silo, delodajalcev in ponudnikov storitev v vseh sektorjih, pri čemer se zagotavlja spoštovanje mednarodnega prava o človekovih pravicah in delovnega prava, da se preprečijo vse oblike izkoriščanja, suženjstva, služabništva in prisilnega, obveznega ali otroškega dela.
- g) Oblikovanje in krepitev delovnih migracij ter pravičnih in etičnih postopkov iskanja delovne sile, ki bi migrantom omogočili, da s čim manj upravnimi ovirami zamenjajo delodajalca, spremenijo pogoje ali trajanje bivanja, pri čemer se spodbujajo boljše možnosti za dostojno delo in spoštovanja mednarodnega prava o človekovih pravicah in delovnega prava.
- h) Sprejem ukrepov, ki prepovedujejo odvzem ali nesoglasno hrambo pogodb o zaposlitvi in potnih listin ali osebnih dokumentov migrantov, da bi preprečili zlorabe, vse oblike izkoriščanja, prisilno, obvezno in otroško delo, izsiljevanje in druge primere odvisnosti ter da bi migrantom omogočili polno uveljavljanje človekovih pravic.
- i) Zagotavljanje enakih delavskih pravic in zaščite delavcem migrantom, ki opravljajo plačano in pogodbeno delo, kot jih uživajo vsi delavci v posameznem sektorju, kot so pravica do pravičnih in ugodnih delovnih razmer, enako plačilo za enako delo, svoboda mirnega zbiranja in združevanja ter najvišji dosegljivi standardi telesnega in duševnega zdravja, tudi s pomočjo mehanizmov za zaščito plač, socialnim dialogom in članstvom v sindikatih.
- j) Zagotavljanje varnega dostopa do učinkovitih mehanizmov poročanja, pritožb in pravnih sredstev za migrante, ki delajo v neformalnem gospodarstvu, v primerih izkoriščanja,

zlorabe ali kršitve pravic na delovnem mestu, in sicer brez povzročanja ranljivosti migrantov, ki take primere prijavijo, in olajšanje njihovega sodelovanja v zadevnih pravnih postopkih v izvorni ali namembni državi.

- k) Pregled zadevne nacionalne delovne zakonodaje, politik in programov zaposlovanja, da se zagotovi upoštevanje posebnih potreb in prispevka delavk migrantk, zlasti v gospodinjstvu in v nizko kvalificiranih poklicih, ter sprejem posebnih ukrepov za preprečevanje vseh oblik izkoriščanja in zlorab, tudi spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola, poročanje o njih, njihovo obravnavanje in zagotavljanje učinkovitih pravnih sredstev, kot podlage za spodbujanje politik mobilnosti delovne sile, ki upoštevajo vidik spola.
- l) Oblikovanje in izboljšanje nacionalnih politik in programov v zvezi z mednarodno mobilnostjo delovne sile, tudi z upoštevanjem ustreznih priporočil iz splošnih načel in operativnih smernic za pravično zaposlovanje Mednarodne organizacije dela, vodilnih načel Združenih narodov o podjetništvu in človekovih pravicah ter mednarodnega sistema za integriteto pri zaposlovanju Mednarodne organizacije za migracije.

CILJ 7: Obravnavanje in zmanjševanje ranljivosti pri migracijah

- 23. Zaveujemo se, da bomo upoštevali potrebe migrantov, ki se lahko zaradi okoliščin potovanja ali pogojev v izvornih, tranzitnih in namembnih državah znajdejo v ranljivem položaju, in sicer z nudenjem pomoči in varovanjem človekovih pravic v skladu z obveznostmi po mednarodnem pravu. Zaveujemo se tudi, da bomo v okoliščinah, v katerih so vpleteni otroci, kot glavno vodilo vedno upoštevali korist otrok ter pri obravnavanju ranljivosti uporabili pristop, ki upošteva vidik spola, tudi v primeru mešanih migracijskih tokov.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Pregled ustreznih politik in praks, da se zagotovi, da ne ustvarjajo, stopnjujejo ali nenamerno povečujejo ranljivosti migrantov, tudi z uporabo pristopa, ki temelji na človekovih pravicah, upošteva enakost spola ter skrb za invalide, starejše osebe in otroke.
- b) Oblikovanje celostnih politik in partnerstev, ki bi migrantom v ranljivem položaju ne glede na njihov status zagotavljali potrebno podporo v vseh fazah migracij s postopki ugotavljanja ranljivosti in nudenjem pomoči ter z varovanjem človekovih pravic, posebej v primerih ogroženih žensk, otrok, zlasti tistih brez spremstva ali ločenih od družin, pripadnikov etničnih in verskih manjšin, žrtev nasilja, vključno s spolnim nasiljem in nasiljem na podlagi spola, starejših oseb, invalidov, žrtev kakršne koli diskriminacije, domorodnih ljudstev, izkoriščanih in zlorabljenih delavcev, delavcev v gospodinjstvu, žrtev trgovine z ljudmi ter migrantov, ki so predmet izkoriščanja in zlorabe v okviru tihotapljenja migrantov.
- c) Oblikovanje migracijske politike, ki bo upoštevala vidik spola, v odziv na specifične potrebe in ranljivost migrantk, deklic in dečkov migrantov, kar lahko vključuje pomoč, zdravstveno oskrbo, psihološke in druge svetovalne storitve ter dostop do pravnega varstva in učinkovitih pravnih sredstev, zlasti v primerih spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola, zlorabe in izkoriščanja.
- d) Pregled relevantne obstoječe delovne zakonodaje in delovnih razmer, da bi v sodelovanju z ustreznimi deležniki, zlasti z zasebnim sektorjem, opredelili in učinkovito obravnavali ranljivost, povezano z delovnim mestom, in zlorabe delavcev migrantov na vseh ravneh usposobljenosti, tudi delavcev, ki delajo v gospodinjstvu in neformalnem gospodarstvu.

- e) Skrb za otroke migrante v nacionalnih sistemih za zaščito otrok z vzpostavitvijo trdnih postopkov za zaščito otrok migrantov v ustreznih zakonodajnih, upravnih in sodnih postopkih in odločitvah ter v vseh migracijskih politikah in programih, ki vplivajo na otroke, tudi politikah in storitvah konzularne zaščite, ter na področju čezmejnega sodelovanja, da bi zagotovili ustrezno vključenost načela koristi otroka, njegovo dosledno razlago in uporabo pri usklajevanju in sodelovanju z organi za zaščito otrok.
- f) Zaščita otrok brez spremstva in ločenih otrok v vseh fazah migracij z vzpostavitvijo posebnih postopkov za njihovo identifikacijo, napotitev, oskrbo in ponovno združitev družin ter zagotavljanje dostopa do zdravstvenih storitev, tudi na področju duševnega zdravlja, izobraževanja, pravne pomoči in spoštovanja pravice do zaslišanja v upravnih in sodnih postopkih, vključno s hitrim imenovanjem usposobljenega in nepristranskega zakonitega skrbnika, saj je to bistveno za obravnavo njihovega posebnega ranljivega položaja in preprečevanje diskriminacije ter za zaščito pred vsemi oblikami nasilja in zagotavljanje dostopa do trajnih rešitev, ki so v njihovo korist.
- g) Zagotavljanje dostopa migrantov do javne ali cenovno dostopne neodvisne pravne pomoči in zastopanja v pravnih postopkih, ki jih zadevajo, tudi med vsemi povezanimi sodnimi ali upravnimi obravnavami, da se vsem migrantom zagotovi, da bodo pred zakonom povsod obravnavani kot osebe in da bo sodno varstvo nepristransko in nediskriminatorno.
- h) Priprava dostopnih in hitrih postopkov za olajšanje prehoda med statusi ter obveščanje migrantov o njihovih pravicah in obveznostih, da bi preprečili njihov neurejen status v namembni državi, zmanjšali negotovost in s tem povezano ranljivost ter omogočili individualno ocenjevanje statusa migrantov, tudi tistih brez urejenega statusa, in sicer brez strahu pred samovoljnim izgonom.
- i) Nadgradnja obstoječe prakse, da bi migrantom z neurejenim statusom omogočili dostop do individualne ocene, ki lahko omogoči urejen status, in sicer za vsak primer posebej ter na podlagi jasnih in preglednih meril, zlasti v primeru otrok, mladih in družin, zato da se zmanjša ranljivost in državam zagotovi boljše informacije o prebivalcih.
- j) Izvajanje posebnih podpornih ukrepov, s katerimi bi zagotovili, da imajo migranti, ujeti v kriznih razmerah v tranzitnih in namembnih državah, dostop do konzularne zaščite in humanitarne pomoči, tudi z olajšanjem čezmejnega in širšega mednarodnega sodelovanja ter z upoštevanjem populacije migrantov pri načrtovanju pripravljenosti na krizne razmere, ukrepanju ob nesrečah in po njih.
- k) Vključitev lokalnih organov in ustreznih deležnikov v identifikacijo, usmerjanje in nudenje pomoči migrantom v ranljivem položaju, tudi s pomočjo sporazumov z nacionalnimi organi za zaščito, ponudniki pravne pomoči in storitev ter z vključitvijo mobilnih ekip za odzivanje, če te obstajajo.
- l) Priprava nacionalnih politik in programov za izboljšanje nacionalnega odzivanja na potrebe migrantov v ranljivem položaju, tudi z upoštevanjem relevantnih priporočil iz Načel in smernic o varstvu človekovih pravic migrantov v ranljivem položaju, ki jih podpirajo praktične usmeritve, Skupine za svetovne migracije.

CILJ 8: Varovanje življenj in oblikovanje usklajenih mednarodnih ukrepov z zvezi s pogrešanimi migranti

- 24. Zavezuje se k mednarodnemu sodelovanju, da bomo v skladu z mednarodnim pravom varovali življenja in preprečevali smrt in poškodbe migrantov s posameznimi ali skupnimi iskalnimi ali reševalnimi akcijami, standardiziranim zbiranjem in izmenjavo ustreznih informacij, pri čemer prevzemamo skupno odgovornost za varovanje življenj vseh migrantov.

Zavezujemo se tudi, da bomo identificirali umrle ali pogrešane in olajšali komunikacijo s prizadetimi družinami.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Oblikovanje postopkov in sklenitev sporazumov o iskanju in reševanju migrantov, katerih glavni cilj je zaščititi njihovo pravico do življenja, tako da se zagotovi spoštovanje prepovedi kolektivnega izгона, upošteva dolžno pravno postopanje in individualne ocene, izboljšajo zmogljivosti za sprejem in pomoč ter da se zagotovi, da se nudenje izključno humanitarne pomoči migrantom ne šteje za nezakonito.
- b) Pregled učinkov migracijskih politik in zakonov, s čimer se zagotovi, da ti ne ustvarjajo ali povečujejo tveganja za izginitve migrantov, vključno z opredelitvijo nevarnih tranzitnih poti, ki jih uporabljajo migranti, in sicer v sodelovanju z drugimi državami ter ustreznimi deležniki in mednarodnimi organizacijami, da se opredelijo povezana tveganja in vzpostavijo mehanizmi za preprečevanje takih razmer in odzivanje nanje s posebnim poudarkom na otrocih migrantih, zlasti tistih brez spremstva ali ločenih od družin.
- c) Omogočanje takojšnjega stika migrantov z družinami, da jih obvestijo o tem, da so živi, in sicer z olajšanjem dostopa do komunikacijskih sredstev ob poti in na cilju, vključno s prostori za pridržanje, ter dostopa do konzularnih predstavništev, lokalnih organov in organizacij, ki lahko pomagajo vzpostaviti stik z družino, zlasti v primerih otrok migrantov brez spremstva, ločenih otrok ali mladostnikov.
- d) Vzpostavitev nadnacionalnih kanalov za usklajevanje, tudi prek konzularnega sodelovanja, in določitev kontaktnih točk za družine, ki iščejo pogrešane migrante, prek katerih je mogoče družine obveščati o rezultatih iskanja in pridobiti druge ustrezne informacije; pri tem je treba zagotoviti spoštovanje pravice do zasebnosti in varstvo osebnih podatkih.
- e) Zbiranje, centralizacija in sistematizacija podatkov o truplih, zagotavljanje sledljivosti po pokopu v skladu z mednarodnimi forenzičnimi standardi in vzpostavitev nadnacionalnih kanalov za usklajevanja za lažjo identifikacijo in obveščanje družin.
- f) Prizadevanje, tudi na mednarodni ravni, da bi pridobili in identificirali posmrtno ostanke umrlih migrantov ter jih vrnili v njihove izvirne države ob spoštovanju želja žalujočih družin, ter v primeru neidentificiranih posameznikov prizadevanje za identifikacijo in naknadno pridobitev posmrtnih ostankov, pri čemer se zagotovi dostojanstveno, spoštljivo in ustrezno ravnanje s posmrtnimi ostanki umrlih migrantov.

CILJ 9: Krepitev meddržavnega ukrepanja v primeru tihotapljenja migrantov

25. Zavezujemo se, da bomo okrepili skupna prizadevanja za preprečevanje in boj proti tihotapljenju migrantov s krepitvijo zmogljivosti in mednarodnega sodelovanja za preprečevanje, preiskovanje, pregon in kaznovanje tihotapljenja migrantov, da se odpravi nekaznovanost tihotapskih mrež. Zavezujemo se tudi, da bomo poskrbeli, da se zoper migrante, ki so predmet tihotapljenja, ne uvede kazenski pregon, ne glede na morebitni pregon v zvezi z drugimi kršitvami nacionalne zakonodaje. Prav tako se zavezujemo, da bomo v skladu z mednarodnim pravom identificirali pretihotapljene migrante, da zaščitimo njihove človekove pravice, pri čemer bomo upoštevali posebne potrebe žensk in otrok ter pomagali zlasti tistim migrantom, ki so predmet tihotapljenja v še posebej težkih okoliščinah.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Spodbujanje ratifikacije, pristopa in izvajanja Protokola proti tihotapljenju migrantov po kopnem, morju in zraku, ki dopolnjuje Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu.
- b) Uporaba nadnacionalnih, regionalnih in dvostranskih mehanizmov za izmenjavo ustreznih informacij in obveščevalnih podatkov o tihotapskih poteh, načinu delovanja in finančnih transakcijah tihotapskih mrež, ranljivem položaju pretihotapljenih migrantov ter drugih podatkov, da se uničijo tihotapske mreže in okrepi skupno odzivanje.
- c) Priprava protokolov za sodelovanje na migracijskih poteh, ki bodo upoštevali enakost spolov in skrb za otroke ter določali vse faze postopkov za ustrezno prepoznavanje pretihotapljenih migrantov in nudenje pomoči v skladu z mednarodnim pravom ter za olajšanje čezmejnega sodelovanja na področju kazenskega pregona in obveščevalnih dejavnosti za preprečevanje in boj zoper tihotapljenje migrantov, da bi odpravili nekaznovanost tihotapcev in preprečili nezakonite migracije, pri čemer se pri ukrepih za boj proti tihotapljenju zagotovi popolno spoštovanje človekovih pravic.
- d) Sprejem zakonodajnih in drugih morebitnih ukrepov, da se tihotapljenje migrantov v skladu z mednarodnim pravom opredeli kot kaznivo dejanje, če je storjeno naklepno in z namenom pridobitve neposredne ali posredne finančne ali druge premoženjske koristi za tihotapca, in da se predvidijo strožje kazni za tihotapljenje migrantov v posebej težkih okoliščinah.
- e) Oblikovanje, pregled ali spremembe zadevnih politik in postopkov za razlikovanje med kaznivimi dejanji tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi z uporabo ustreznih opredelitev in različnega odzivanja na navedeni ločeni kaznivi dejanji, pri čemer se priznava, da lahko pretihotapljeni migranti postanejo tudi žrtve trgovine z ljudmi, zato sta potrebni ustrezna zaščita in pomoč.
- f) Sprejem ukrepov za preprečevanje tihotapljenja migrantov v celotnem migracijskem ciklu v partnerstvu z drugimi državami in ustreznimi deležniki, tudi s sodelovanjem na področju razvoja, javnih informacij in pravosodja, pa tudi z usposabljanjem in krepitevijo tehničnih zmogljivosti na nacionalni in lokalni ravni, pri čemer se posebna pozornost nameni geografskim območjem, kjer sistematično prihaja do nezakonitih migracij.

CILJ 10: Preprečevanje in odprava trgovine z ljudmi v kontekstu mednarodnih migracij in boj proti taki trgovini

26. Zavezujemo se, da bomo sprejeli zakonodajne ali druge ukrepe za preprečevanje in odpravo trgovine z ljudmi ter boj proti njej v kontekstu mednarodnih migracij, in sicer s krepitevijo zmogljivosti in mednarodnega sodelovanja za preiskovanje, pregon in kaznovanje trgovine z ljudmi, s preprečevanjem povpraševanja, ki spodbuja izkoriščanje in posledično trgovino z ljudmi, in z odpravo nekaznovanosti mrež trgovcev z ljudmi. Zavezujemo se tudi, da bomo okrepili identifikacijo in zaščito migrantov ter pomoč tistim, ki so postali žrtve trgovine z ljudmi, pri čemer bomo posebno pozornost namenili ženskam in otrokom.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Spodbujanje, ratifikacija, pristop in izvajanje Protokola o preprečevanju, zatiranju in kaznovanju trgovine z ljudmi, zlasti ženskami in otroki, ki dopolnjuje Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu.
- b) Spodbujanje izvajanja svetovnega akcijskega načrta za boj proti trgovini z ljudmi in upoštevanje ustreznih priporočil iz Priročnika Urada ZN za droge in kriminal za boj proti

trgovini z ljudmi in drugih ustreznih dokumentov tega urada pri oblikovanju in izvajanju nacionalnih in regionalnih politik ter ukrepov v zvezi s trgovino z ljudmi.

- c) Spremljanje nezakonitih migracijskih poti, ki jih mreže trgovcev z ljudmi lahko izkoriščajo za iskanje in zlorabo pretihotapljenih ali nezakonitih migrantov, da se okrepi sodelovanje na dvostranski, regionalni in medregionalni ravni na področju preprečevanja, preiskovanja in pregona storilcev ter na področju identifikacije in zaščite žrtev trgovine z ljudmi ter nudenja pomoči.
- d) Izmenjava ustreznih informacij in obveščevalnih podatkov prek nadnacionalnih in regionalnih mehanizmov, vključno s podatki o načinih delovanja, ekonomskih modelih in pogojih delovanja mrež trgovcev z ljudmi; okrepitev sodelovanja med vsemi ustreznimi akterji, vključno s finančnimi obveščevalnimi enotami, regulatorji in finančnimi institucijami, da se prepoznajo in prekinejo finančni tokovi, povezani s trgovino z ljudmi, ter okrepitev pravosodnega sodelovanja in izvrševanja, da se zagotovi prevzemanje odgovornosti in odpravi nekaznovanost.
- e) Izvajanje ukrepov, ki obravnavajo posebno ranljivost žensk, moških, deklic in dečkov ne glede na njihov status, ko postanejo ali so v nevarnosti, da postanejo žrtve trgovine z ljudmi in drugih oblik izkoriščanja, tako da se jim omogoči dostop do pravnega varstva in varne naznanitve brez strahu pred pridržanjem, izgonom ali kaznijo s poudarkom na preprečevanju, prepoznavanju, ustreznih zaščiti in nudenju pomoči ter z obravnavanjem posebnih oblik zlorabe in izkoriščanja.
- f) Skrb, da so opredelitve trgovine z ljudmi, ki se uporabljajo v zakonodaji, migracijski politiki in načrtovanju ter v sodnih pregonih, skladne z mednarodnim pravom, da se zagotovi razlikovanje med kaznivim dejanjem trgovine z ljudmi in kaznivim dejanjem tihotapljenja migrantov.
- g) Krepitev zakonodaje in ustreznih postopkov za izboljšanje pregona trgovcev z ljudmi, preprečevanje kazenskega pregona migrantov, ki so žrtve trgovine z ljudmi, za kazniva dejanja, povezana s trgovino z ljudmi; skrb, da se žrtvam zagotovita ustrezna zaščita in pomoč, ki nista pogojeni s sodelovanjem z organi proti domnevnim trgovcem z ljudmi.
- h) Zagotavljanje zaščite in pomoči za migrante, ki postanejo žrtve trgovine z ljudmi, v obliki ukrepov za fizično, psihološko in socialno okrevanje ter ukrepov, ki jim v določenih primerih v skladu z mednarodnim pravom omogočajo, da začasno ali trajno ostanejo v namembni državi z olajšanjem dostopa do pravnega varstva, tudi s pravnimi sredstvi in odškodnino.
- i) Vzpostavitev nacionalnih in lokalnih informacijskih sistemov in programov usposabljanja, ki opozarjajo in izobražujejo državljane, delodajalce ter javne uslužbence in uradnike organov pregona, ter krepitev zmogljivosti za prepoznavanje znakov trgovine z ljudmi, kot so prisilno, obvezno ali otroško delo, v izvornih, tranzitnih in namembnih državah.
- j) Naložbe v kampanje ozaveščanja v sodelovanju z ustreznimi deležniki, da bi migrante in potencialne migrante opozorili na tveganja in nevarnosti trgovine z ljudmi ter jim posredovali informacije o preprečevanju in naznanjanju dejavnosti, povezanih s trgovino z ljudmi.

CILJ 11: Celovito, varno in usklajeno upravljanje meja

- 27. Zavezuje se, da bomo nacionalne meje upravljali usklajeno, pri čemer bomo spodbujali dvostransko in regionalno sodelovanje, zagotavljali varnost držav, skupnosti in migrantov, omogočali varno in zakonito čezmejno gibanje ljudi ter preprečevali nezakonite migracije. Zavezuje se tudi, da bomo izvajali politike upravljanja meja, ki spoštujejo nacionalno

suverenost, načelo pravne države, mednarodnopravne obveznosti, človekove pravice vseh migrantov ne glede na njihov status in upoštevajo načelo nediskriminacije ter vidike spola in otroka.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Krepitev mednarodnega, regionalnega in medregionalnega sodelovanja pri upravljanju meja ob upoštevanju posebnih razmer v tranzitnih državah, in sicer na področju ustrezne identifikacije, pravočasne in učinkovite napotitve, pomoči in ustrezne zaščite migrantov v ranljivem položaju na mednarodnih mejah ali blizu njih v skladu z mednarodnim pravom o človekovih pravicah, in sicer s sprejetjem pristopov na ravni vseh vladnih sektorjev, izvajanjem skupnih čezmejnih usposabljanj in spodbujanjem ukrepov za krepitev zmogljivosti.
- b) Vzpostavitev ustreznih struktur in mehanizmov za učinkovito integrirano upravljanje meja z zagotavljanjem celovitih in učinkovitih postopkov za prehod meje, vključno s predhodnim pregledom prihajajočih oseb, predhodnim poročanjem prevoznikov o potnikih ter uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij, pri čemer se zagotovi upoštevanje načela nediskriminacije, spoštovanje pravice do zasebnosti in varstvo osebnih podatkov.
- c) Pregled in spremembe ustreznih nacionalnih postopkov za pregled na mejah, posamičnih postopkov in pogovorov, da se zagotovi zakonitost postopkov na mednarodnih mejah in da se vsi migranti obravnavajo v skladu z mednarodnim pravom o človekovih pravicah, tudi v sodelovanju z nacionalnimi institucijami za človekove pravice in drugimi ustreznimi deležniki.
- d) Sklenitev sporazumov o tehničnem sodelovanju, s katerim bi državam omogočili, da zahtevajo ali ponudijo sredstva, opremo in drugo tehnično pomoč za okrepitev upravljanja meja, zlasti na področju iskanja in reševanja ter v drugih izrednih razmerah.
- e) Zagotavljanje, da se v skladu z mednarodnim pravom takoj obvesti in imenuje organe za zaščito otrok za sodelovanje v postopkih ugotavljanja koristi otrok, ko mednarodno mejo prečka otrok brez spremstva ali od staršev ločen otrok, vključno z usposabljanjem mejnih uslužbencev o pravicah otrok in otrokom prilagojenih postopkih, na primer za preprečevanje ločevanja družin in njihovo ponovno združitve, kadar pride do ločevanja.
- f) Pregled in spremembe ustreznih zakonov in predpisov, da se preuči ustreznost sankcij v primeru nezakonitega vstopa ali bivanja in da se v primeru sankcij zagotovi, da so te sorazmerne, nepristranske, nediskriminatorne in popolnoma v skladu z dolžnim pravnim postopanjem in drugimi mednarodnopravnimi obveznostmi.
- g) Izboljšanje čezmejnega sodelovanja med sosednjimi državami in drugimi državami pri določanju najboljših praks v zvezi z obravnavanjem oseb, ki prečkajo ali poskušajo prečkati mednarodne meje, tudi z upoštevanjem ustreznih priporočil na podlagi Priporočenih načel in smernic o človekovih pravicah na mednarodnih mejah Urada visokega komisarja za človekove pravice.

CILJ 12: Krepitev varnosti in predvidljivosti migracijskih postopkov, da se zagotovi ustrezno preverjanje in ocenjevanje migrantov ter ustrezni nadaljnji postopki

28. Zavezujemo se, da bomo krepili pravno varnost in predvidljivost migracijskih postopkov s pripravo in utrditvijo učinkovitih mehanizmov v skladu s človekovimi pravicami za ustrezno in pravočasno preverjanje ter oceno vseh migrantov za namen identifikacije in olajšanja ustreznih nadaljnjih postopkov v skladu z mednarodnim pravom.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Povečanje preglednosti in dostopnosti migracijskih postopkov s sporočanjem zahtev za vstop, sprejem, bivanje, delo, študij ali druge dejavnosti ter z uvedbo tehnologije za poenostavitev postopkov prijave, da se preprečijo nepotrebne zamude in stroški za države in migrante.
- b) Razvoj in izvajanje regionalnih in medregionalnih specializiranih usposabljanj, ki bodo temeljila na človekovih pravicah in poznavanju značilnosti travmatičnih izkušenj, za službe nujne pomoči in vladne uradnike, vključno z organi kazenskega pregona, mejnimi uradniki, konzularnimi predstavniki in pravosodnimi organi, da bi olajšali in standardizirali identifikacijo in napotitev na nadaljnje postopke ter da bi žrtvam trgovine z ljudmi, migrantom v ranljivem položaju, predvsem otrokom, še zlasti tistim brez spremstva in ločenim od družin, in osebam, ki so žrtev vseh oblik izkoriščanja in zlorabe v zvezi s tihotapljenjem migrantov v posebej težkih okoliščinah, zagotovili ustrezno pomoč in svetovanje ob upoštevanju kulturnih razlik.
- c) Vzpostavitev mehanizmov napotitve na nadaljnje postopke, ki bodo upoštevali vidike spola in otroka, vključno z izboljšanimi ukrepi za preverjanje in posameznimi ocenami na mejah in krajih prvega prihoda z uporabo standardiziranih postopkov, pripravljenih v sodelovanju z lokalnimi organi, nacionalnimi institucijami za človekove pravice, mednarodnimi organizacijami in civilno družbo.
- d) Zagotovitev hitre identifikacije otrok na krajih prvega prihoda v tranzitne in namembne države ter, če so otroci brez spremstva ali ločeni od družine, hitre napotitve na organe za zaščito otrok in druge ustrezne službe ter imenovanje usposobljenega in nepristranskega zakonitega skrbnika zanje, kakor tudi zagotovitev zaščite enotnosti družine in ustrezne obravnave vseh, ki se upravičeno izkazujejo za otroke, razen če je v okviru multidisciplinarne, neodvisne in prilagojene ocene starosti odločeno drugače.
- e) V primeru mešanih migracijskih tokov skrb za ustrezno, pravočasno in učinkovito posredovanje pomembnih informacij o pravicah in obveznostih v skladu z nacionalnimi zakoni in postopki, tudi v zvezi z zahtevami glede vstopa in bivanja, o razpoložljivih oblikah zaščite ter možnostih za vrnitev in ponovno vključevanje v družbo, ter skrb za dostopnost teh informacij.

CILJ 13: Uporaba pridržanja migrantov zgolj kot skrajnega ukrepa in iskanje možnih alternativ

29. Zaveujemo se, da bomo za vsako pridržanje v okviru mednarodnih migracij zagotovili, da se upošteva dolžno pravno postopanje, da ni arbitrarno, da je skladno z zakonodajo, da upošteva nujnost, sorazmernost in posamične ocene, da ga izvajajo pooblaščen uradniki in za najkrajši možni čas ne glede na to, ali ob vstopu, v tranzitu ali v postopku vračanja in ne glede na vrsto kraja pridržanja. Zaveujemo se tudi, da se bomo prednostno odločali za alternativne možnosti brez odvzema prostosti, ki so v skladu z mednarodnim pravom, in da bomo pri kakršnem koli pridržanju migrantov uporabili pristop, ki temelji na človekovih pravicah, pridržanje pa uporabili zgolj v skrajnem primeru.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Uporaba ustreznih obstoječih mehanizmov za človekove pravice za izboljšanje neodvisnega spremljanja pridržanja migrantov, pri čemer je treba zagotoviti, da gre za ukrep v skrajni sili, da ne prihaja do kršitev človekovih pravic in da države spodbujajo,

izvajajo in širijo alternativne možnosti za pridržanje, pri čemer dajejo prednost ukrepom brez odvzema prostosti in na ravni skupnosti, zlasti v primeru družin in otrok.

- b) Dokončanje celovite zbirke najboljših praks v kontekstu mednarodnih migracij v zvezi z alternativnimi možnostmi za pridržanje, ki temeljijo na človekovih pravicah, tudi z omogočanjem rednih izmenjav in razvojem pobud, ki temeljijo na uspešnih praksah med državami ter med državami in ustreznimi deležniki.
- c) Pregled in spremembe zadevne zakonodaje, politik in praks v zvezi s pridržanjem migrantov, da bi v skladu z mednarodnim pravom o človekovih pravicah preprečili samovoljno pridržanje migrantov, zagotovili pravno utemeljenost odločitev o pridržanju, njihovo sorazmernost in zakonit namen ter posamično sprejemanje odločitev popolnoma v skladu z dolžnim pravnim postopanjem in postopkovnimi zaščitnimi ukrepi ter da bi preprečili spodbujanje pridržanja migrantov kot odvratalnega sredstva in pridržanja ne bi uporabljali za kruto, nečloveško ali ponižujoče ravnanje z migranti.
- d) Zagotavljanje dostopa do pravnega varstva vsem migrantom v tranzitnih in namembnih državah, ki so ali bi lahko bili pridržani, tudi z lažjim dostopom do brezplačnega ali cenovno dostopnega pravnega svetovanja in pomoči usposobljenega in neodvisnega odvetnika, ter dostopa do informacij in spoštovanja pravice do rednega preverjanja utemeljenosti pripornega naloga.
- e) Zagotavljanje obveščenosti vseh migrantov o razlogih za pridržanje v njim razumljivem jeziku v skladu z mednarodnim pravom in z ustreznimi procesnimi jamstvi ter lažjega uveljavljanja pravic, tudi do čim hitrejšega stika s konzularnimi ali diplomatskimi predstavništvi, pravnimi zastopniki in družinskimi člani.
- f) Zmanjšanje negativnih in potencialno trajnih učinkov pridržanja migrantov z zagotavljanjem dolžnega pravnega postopanja, sorazmernosti, omejitve pridržanja na čim krajši čas, varovanja telesne in duševne celovitosti ter da se v skladu z mednarodnim pravom o človekovih pravicah poskrbi vsaj za dostop do hrane, osnovno zdravstveno oskrbo, pravne usmeritve in pomoč, informacije in obveščanje ter ustrezno nastanitev.
- g) Skrb za to, da vsi pristojni vladni organi in zasebni subjekti pridržanje migrantov izvajajo v skladu s človekovimi pravicami, da so ustrezno usposobljeni na področju preprečevanja diskriminacije, samovoljnega prijetja in pridržanja v kontekstu mednarodnih migracij ter da odgovarjajo za kršitve ali zlorabe človekovih pravic.
- h) Varovanje in spoštovanje pravic in koristi otrok ves čas ne glede na status z zagotavljanjem razpoložljivosti in dostopnosti vseh izvedljivih alternativnih možnosti za pridržanje brez odvzema prostosti, pri čemer se prednostno izbirajo možnosti na ravni skupnosti, ki zagotavljajo dostop do izobraževanja in zdravstvene oskrbe ter spoštujejo njihovo pravico do družinskega življenja in enotnosti družine ob prizadevanjih, da se v kontekstu mednarodnih migracij odpravi praksa pridržanja otrok.

CILJ 14: Krepitev konzularne zaščite, pomoči in sodelovanja v celotnem migracijskem ciklusu

- 30. Zavezuje se, da bomo v skladu z mednarodnim pravom krepili konzularno zaščito in pomoč za svoje državljane v tujini in konzularno sodelovanje med državami, z namenom ob vsakem času bolje varovati pravice in interese vseh migrantov, ter da bomo na podlagi nalog konzularnih predstavništev spodbujali stike med migranti in nacionalnimi organi izvornih, tranzitnih in namembnih držav.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Sodelovanje pri vzpostavitvi konzularnih zmogljivosti, usposabljanju konzularnega osebja, spodbujanju dogovorov o skupnem zagotavljanju konzularnih storitev, če država nima svojih zmogljivosti, tudi s pomočjo tehnične pomoči, in pri pripravi dvostranskih ali regionalnih sporazumov o različnih vidikih konzularnega sodelovanja.
- b) Vključevanje ustreznega konzularnega osebja in osebja organov za priseljevanje v obstoječe svetovne in regionalne forume o migracijah, zato da se izmenjujejo informacije in najboljše prakse o skupnih vprašanjih, ki se nanašajo na državljane v tujini, in da se prispeva k pripravi celovite in na dokazih temelječe migracijske politike.
- c) Sklepanje dvostranskih ali regionalnih sporazumov o konzularni pomoči in zastopanju v krajih, kjer imajo države interes za krepitev učinkovitih konzularnih storitev, povezanih z migracijami, vendar tam nimajo diplomatskega ali konzularnega predstavništva.
- d) Krepitev konzularnih zmogljivosti, s katerimi se zagotovi identifikacija, zaščita in pomoč za naše državljane v ranljivem položaju v tujini, vključno z žrtvami kršitev ali zlorab človekovih pravic in pravic delavcev, žrtvami kaznivih dejanj, žrtvami trgovine z ljudmi, migranti, ki so predmet tihotapljenja v posebej težkih okoliščinah, in delavci migranti, izkoriščanimi v postopku zaposlovanja, in sicer z zagotavljanjem usposabljanja konzularnega osebja o ukrepih, ki temeljijo na človekovih pravicah ter upoštevajo vidike spola in otroka.
- e) Zagotavljanje možnosti državljanom v tujini, da se registrirajo pri izvorni državi, v tesnem sodelovanju s konzularnimi, nacionalnimi in lokalnimi organi ter ustreznimi organizacijami migrantov, kot sredstvo za lažje obveščanje, nudenje storitev in pomoči migrantom v nujnih primerih ter za pravočasni dostop migrantov do ustreznih informacij, na primer z vzpostavitvijo telefonskih linij za pomoč in konsolidacijo nacionalnih digitalnih podatkovnih zbirk; pri tem je treba zagotoviti spoštovanje pravice do zasebnosti in varstvo osebnih podatkov.
- f) Zagotavljanje konzularne podpore našim državljanom s svetovanjem, tudi o lokalni zakonodaji in navadah, stikih z organi, finančni vključenosti in ustanavljanju podjetij, ter z izdajanjem ustrezne dokumentacije, kot so potovalni dokumenti in konzularni osebni dokumenti, ki lahko olajšajo dostop do storitev, pomoči v nujnih primerih, odprtja bančnega računa in poti za nakazila domačim.

CILJ 15: Zagotavljanje dostopa do osnovnih storitev za migrante

31. Zavezujemo se, da bomo vsem migrantom ne glede na njihov status omogočili uresničevanje človekovih pravic z varnim dostopom do osnovnih storitev. Zavezujemo se tudi, da bomo v skladu z mednarodnim pravom o človekovih pravicah krepili vključujoče sisteme za zagotavljanje storitev, ne glede na to da so lahko državljani in migranti z urejenim statusom upravičeni do celovitejših storitev, pri čemer se zagotovi, da mora vsaka različna obravnava temeljiti na pravu, biti sorazmerna in si prizadevati za legitimen cilj.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Sprejemanje zakonodaje in ukrepov, zato da pri zagotavljanju storitev migranti niso diskriminirani na podlagi rase, barve kože, spola, jezika, vere, političnega ali drugega prepričanja, narodnega ali socialnega porekla, premoženja, rojstva, invalidnosti ali iz drugih razlogov ne glede na primere, v katerih se lahko uporablja različno zagotavljanje storitev na podlagi statusa migranta.
- b) Skrb, da sodelovanje med izvajalci storitev in organi za priseljevanje ne bo povečalo ranljivosti migrantov z neurejenim statusom z ogrožanjem njihovega varnega dostopa do

osnovnih storitev ali z nezakonitim kršenjem človekove pravice do zasebnosti, svobode in osebne varnosti na krajih zagotavljanja osnovnih storitev.

- c) Vzpostavljanje in krepitev celostnih in lahko dostopnih točk za zagotavljanje storitev na lokalni ravni, ki vključujejo migrante, nudijo ustrezne informacije o osnovnih storitvah na način, ki upošteva vidike spola in invalidnosti ter potrebe otrok, ter omogočajo varen dostop do takih storitev.
- d) Ustanavljanje ali pooblašcanje neodvisnih institucij na nacionalni ali lokalni ravni, na primer nacionalnih institucij za človekove pravice, za sprejemanje, preiskovanje in spremljanje pritožb v zvezi s primeri, ko je dostop migrantov do osnovnih storitev sistematično onemogočen ali oviran, da se omogoči lažji dostop do odprave krivic, pa tudi prizadevanje za spremembe v praksi.
- e) Vključevanje zdravstvenih potreb migrantov v nacionalne in lokalne politike in načrte zdravstvenega varstva, na primer s krepitevijo zmogljivosti za nudenje storitev, z omogočanjem cenovno dostopnega in nediskriminatornega dostopa, z zmanjševanjem ovir pri sporazumevanju ter z usposabljanjem izvajalcev zdravstvenih storitev, da bodo zagotavljali storitve ob upoštevanju kulturnih razlik, zato da bi spodbujali fizično in duševno zdravje migrantov in skupnosti na splošno, tudi z upoštevanjem ustreznih priporočil iz Okvira prednostnih nalog in usmerjevalnih načel Svetovne zdravstvene organizacije za spodbujanje zdravja beguncev in migrantov.
- f) Nudnje vključujočega in pravičnega kakovostnega izobraževanja za otroke migrante in mlade migrante ter lažjega dostopa do možnosti za vseživljenjsko učenje, tudi s krepitevijo zmogljivosti izobraževalnih sistemov in omogočanjem nediskriminatornega dostopa do razvoja v zgodnjem otroštvu, formalnega šolanja, programov neformalnega izobraževanja za otroke, za katere formalni sistem ni dostopen, usposabljanja na delovnem mestu in poklicnega usposabljanja, tehničnega izobraževanja in jezikovnega usposabljanja, pa tudi s spodbujanjem partnerstev z vsemi deležniki, ki lahko podprejo ta prizadevanja.

CILJ 16: Opolnomočenje migrantov in skupnosti, da bodo lahko dosegli polno družbeno vključenost in kohezijo

32. Zaveujemo se, da bomo spodbujali vključujoče in povezane družbe, tako da omogočimo migrantom, da postanejo dejavni člani družbe, in tako da spodbujamo vzajemno udeležbo skupnosti sprejemnic in migrantov pri medsebojnem uresničevanju njihovih pravic in obveznosti, vključno s spoštovanjem nacionalne zakonodaje in navad namembne države. Zaveujemo se tudi, da bomo v skladu s spoznanjem, da povsem vključeni migranti lažje prispevajo k blaginji, krepili blaginjo vseh članov družb z zmanjševanjem razlik, izogibanjem polarizaciji in večjim zaupanjem javnosti v politike in institucije, povezane z migracijami.

Za uresničenje te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Spodbujanje vzajemnega spoštovanja kultur, šeg in navad namembnih skupnosti in migrantov z izmenjavanjem in izvajanjem najboljših praks glede politik, programov in dejavnosti vključevanja, vključno z načini za spodbujanje sprejemanja raznolikosti ter družbene vključenosti in kohezije.
- b) Vzpostavljanje celovitih in na potrebah temelječih programov pred odhodom in po prihodu, ki lahko vključujejo pravice in obveznosti, osnovno jezikovno usposabljanje ter usmerjanje glede družbenih norm in navad v namembni državi.
- c) Razvijanje nacionalnih kratko-, srednje- in dolgoročnih ciljev politike v zvezi z vključevanjem migrantov v družbo, tudi z vključevanjem migrantov na trg dela,

zduževanjem družin, izobraževanjem, nediskriminacijo in zdravjem, pa tudi s spodbujanjem partnerstev z ustreznimi deležniki.

- d) Prizadevanje za vključujoče trge dela in polno udeležbo delavcev migrantov v formalnem gospodarstvu v skladu z lokalnimi in nacionalnimi potrebami trga dela ter ponudbo znanj in veščin, tako da se omogoči lažji dostop do dostojnega dela in zaposlitve, za katere so najbolj usposobljeni.
- e) Opolnomočenje migrantk z odpravo diskriminatornih omejitev zaradi spola pri formalnem zaposlovanju, zagotavljanjem pravice do svobode združevanja in omogočanjem lažjega dostopa do ustreznih osnovnih storitev, kot ukrepov za spodbujanje njihove vodstvene vloge in zagotavljanje njihove polne, svobodne in enakopravne udeležbe v družbi in gospodarstvu.
- f) Vzpostavljanje centrov ali programov v skupnostih na lokalni ravni, za lažjo udeležbo migrantov v družbi sprejemnici z vključevanjem migrantov, članov skupnosti, organizacij v diaspori, združenj migrantov in lokalnih oblasti v medkulturni dialog, v izmenjavo zgodb, v mentorske programe in v razvijanje poslovnih vezi, ki izboljšujejo vključevanje in spodbujajo medsebojno spoštovanje.
- g) Izkoriščanje znanj in veščin, kulturnega in jezikovnega znanja migrantov in skupnosti sprejemnic z razvijanjem in spodbujanjem medsebojnih izmenjav usposabljanja, tečajev in delavnic, ki upoštevajo enakost spolov, ter tistih za poklicno in državljansko vključenost.
- h) Podpiranje večkulturnih dejavnosti s športnimi, glasbenimi, umetniškimi in kulinaricnimi prireditvami, prostovoljstvom in drugimi družabnimi dogodki, ki bodo olajšali medsebojno razumevanje in spoštovanje kultur migrantov in namembnih skupnosti.
- i) Spodbujanje gostoljubnih in varnih šolskih okolij, ki podpirajo hotenja otrok migrantov, s krepitvijo odnosov v šolski skupnosti, vključevanjem in dokazih temelječih informacij o migracijah v učne načrte in dodelitvijo ciljnih virov za dejavnosti vključevanja šolam z velikim deležem otrok migrantov, zato da bi spodbujali spoštovanje raznolikosti in vključenosti ter preprečevali vse oblike diskriminacije, vključno z rasizmom, ksenofobijo in nestrpnostjo.

CILJ 17: Odprava vseh oblik diskriminacije in spodbujanje javne razprave na podlagi dokazov, da bi vplivali na dojetje migracij

- 33. Zavezuje se, da bomo v skladu z mednarodnim pravom o človekovih pravicah odpravili vse oblike diskriminacije, obsodili izraze, dejanja in manifestacije rasizma, rasne diskriminacije, nasilja, ksenofobija in s tem povezane nestrpnosti do vseh migrantov, in se bojevali proti njim. Zavezuje se tudi, da bomo v partnerstvu z vsemi deli družbe spodbujali odprto in z dokazi podprto javno razpravo o migracijah in migrantih, za oblikovanje bolj realističnega, humanega in tvornega dojetja migracij. Zavezuje se še k zaščiti svobode izražanja v skladu z mednarodnim pravom, pri čemer se zavedamo, da odprta in svobodna razprava prispeva k celovitemu razumevanju vseh vidikov migracij.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Sprejetje, izvajanje ali ohranjanje zakonodaje na področju kaznivih in hudih kaznivih dejanj iz sovraštva, uperjenih proti migrantom, ter usposabljanje organov pregona in drugih uradnih oseb, da bodo prepoznavali, preprečevali in obravnavali taka kazniva dejanja in druga dejanja nasilja, usmerjena proti migrantom, ter zagotavljali zdravstveno, pravno in psihosocialno pomoč žrtvam.

- b) Opolnomočenje migrantov in skupnosti za prijavo vseh oblik spodbujanja nasilja do migrantov, tako da se seznanijo z razpoložljivimi pravnimi sredstvi, in zagotavljanje, da bodo osebe, ki dejavno sodelujejo pri storitvi kaznivih dejanj iz sovraštva zoper migrante, odgovarjale v skladu z nacionalno zakonodajo; pri tem je treba zagotoviti spoštovanje mednarodnega prava o človekovih pravicah, zlasti pravice do svobode izražanja.
- c) Spodbujanje neodvisnega, objektivnega in kakovostnega medijskega poročanja, tudi na spletu, in sicer z ozaveščanjem in izobraževanjem medijskih strokovnjakov glede vprašanj in besednjaka v zvezi z migracijami, z vlaganjem v oblikovanje etičnih standardov poročanja in oglaševanja ter prenehanjem dodeljevanja javnih sredstev ali materialne podpore medijem, ki sistematično spodbujajo nestrpnost, ksenofobijo, rasizem in druge oblike diskriminacije do migrantov, ob polnem spoštovanju svobode medijev.
- d) Vzpostavljanje mehanizmov za preprečevanje, odkrivanje in obravnavanje rasnega, etničnega in verskega profiliranja migrantov v okviru javnih organov ter sistematičnih primerov nestrpnosti, ksenofobije, rasizma in vseh drugih različnih in večplastnih oblik diskriminacije v partnerstvu z nacionalnimi institucijami za človekove pravice, tudi s spremljanjem in objavljanjem analiz trendov ter z zagotavljanjem dostopa do učinkovitih mehanizmov za pritožbe in pravnih sredstev.
- e) Omogočanje migrantom, zlasti migrantkam, da dostopajo do nacionalnih in regionalnih mehanizmov za pritožbe in pravnih sredstev, za spodbujanje prevzemanja odgovornosti in obravnavanje vladnih ukrepov v zvezi z diskriminatornimi dejanji in shodi zoper migrante in njihove družine.
- f) Spodbujanje kampanj ozaveščanja, namenjenih skupnostim v izvornih, tranzitnih in namembnih državah, da bi lahko na podlagi dokazov in dejstev vplivali na to, kako javnost dojema pozitivne prispevke varnih, urejenih in zakonitih migracij, ter odpravili rasizem in ksenofobijo ter stigmatizacijo vseh migrantov.
- g) Vključevanje migrantov, političnih in verskih voditeljev ter vodij skupnosti, pa tudi učiteljev in ponudnikov storitev v prepoznavanje in preprečevanje primerov nestrpnosti, rasizma, ksenofobije in drugih oblik diskriminacije migrantov in diaspor ter v dejavnosti lokalnih skupnosti na področju spodbujanja medsebojnega spoštovanja, tudi v okviru volilnih kampanj.

CILJ 18: Vlaganje v razvoj znanj in veščin ter lažje vzajemno priznavanje znanj in veščin, kvalifikacij in kompetenc

34. Zavezujemo se, da bomo vlagali v inovativne rešitve, ki bodo olajšale vzajemno priznavanje znanj in veščin, kvalifikacij in kompetenc delavcev migrantov na vseh ravneh usposobljenosti ter spodbujali razvoj znanj in veščin na podlagi povpraševanja, da bi izboljšali zaposljivost migrantov na formalnih trgih dela v namembnih in izvornih državah po vrnitvi, pa tudi zagotovili dostojno delo v okviru delovnih migracij.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Razvoj standardov in smernic za vzajemno priznavanje tujih kvalifikacij in neformalno pridobljenih znanj in veščin v različnih sektorjih v sodelovanju z zadevnimi panogami, da se na podlagi obstoječih modelov in najboljših praks zagotovi splošna združljivost.
- b) Spodbujanje preglednosti potrdil in skladnosti nacionalnih ogrodiv kvalifikacij, in sicer z dogovori o standardnih merilih, kazalnikih in parametrih ocenjevanja ter z oblikovanjem in krepitvijo nacionalnih orodij, registrov in institucij za profiliranje znanj in veščin, da bi

olajšali učinkovite in uspešne postopke za vzajemno priznavanje na vseh ravneh usposobljenosti.

- c) Sklepanje dvostranskih, regionalnih ali večstranskih sporazumov o vzajemnem priznavanju ali vključitev določb o priznavanju v druge sporazume, kot so sporazumi o mobilnosti delovne sile ali trgovinski sporazumi, da bi zagotovili enakovrednost ali primerljivost v nacionalnih sistemih, na primer s pomočjo mehanizmov za samodejno ali vodeno vzajemno priznavanje.
- d) Uporaba tehnologije in digitalizacije za celovitejšo presojo in vzajemno priznavanje znanj in veščin na podlagi formalnih referenc ter neformalno pridobljenih kompetenc in poklicnih izkušenj na vseh ravneh usposobljenosti.
- e) Vzpostavljanje globalnih partnerstev za znanje in veščine med državami za krepitev zmogljivosti usposabljanja nacionalnih organov in ustreznih deležnikov, tudi zasebnega sektorja in sindikatov, ter za spodbujanje razvoja znanj in veščin delavcev v izvornih državah in migrantov v namembnih državah, da se kandidati pripravijo za vstop na trg dela v vseh sodelujočih državah.
- f) Spodbujanje medinstitucionalnih mrež in programov sodelovanja med zasebnim sektorjem in izobraževalnimi ustanovami v izvornih in namembnih državah, da se migrantom, skupnostim in sodelujočim partnerjem omogočijo obojestranske priložnosti za razvoj znanj in veščin, tudi z uporabo najboljših praks iz poslovnega mehanizma, razvitega v okviru Globalnega foruma o migracijah in razvoju.
- g) Vključevanje v dvostranska partnerstva in programe v sodelovanju z ustreznimi deležniki za spodbujanje razvoja znanj in veščin, mobilnosti in kroženja, kot so programi izmenjave študentov, štipendije, programi strokovne izmenjave in pripravništvo ali vajeništvo, ki upravičencem omogočajo, da po uspešnem zaključku programov poiščejo zaposlitev ali postanejo podjetniki.
- h) Sodelovanje z zasebnim sektorjem in delodajalci, da so migrantom ob upoštevanju vidika spola na vseh ravneh usposobljenosti na voljo dostopni programi za razvoj in usklajevanje znanj in veščin na spletu ali na daljavo, vključno z zgodnjim in specializiranim jezikovnim usposabljanjem, usposabljanjem na delovnem mestu in dostopom do programov usposabljanja na višji ravni, da se izboljša njihova zaposljivost v panogah, v katerih je na podlagi podatkov o trendih na trgu dela povečana potreba po delovni sili; namen je predvsem spodbujanje ekonomskega opolnomočenja žensk.
- i) Omogočanje lažje menjave zaposlitve ali delodajalca, tako da se delavcem migrantom zagotovi dokumentacija, ki potrjuje znanja in veščine, pridobljene na delovnem mestu ali z usposabljanjem, da lahko čim bolj izkoristijo nova znanja in veščine.
- j) Oblikovanje in spodbujanje inovativnih načinov za vzajemno priznavanje in ocenjevanje formalno in neformalno pridobljenih znanj in veščin, tudi s pravočasnim in dodatnim usposabljanjem za iskalce zaposlitve, z mentorstvom in programi pripravništva, da se v celoti priznajo obstoječe kvalifikacije ter zagotovijo potrdila o novo pridobljenih znanjih in veščinah.
- k) Vzpostavljanje mehanizmov za preverjanje kvalifikacij in zagotavljanje informacij migrantom o možnostih za oceno in priznavanje znanj, veščin in kvalifikacij pred odhodom, pa tudi v postopkih zaposlovanja ali v zgodnji fazi po prihodu, s čimer se lahko izboljša njihova zaposljivost.
- l) Sodelovanje pri spodbujanju uporabe dokumentacijskih in informacijskih orodij v partnerstvu z ustreznimi deležniki, ki zagotavljajo pregled delavčevih potrdil, znanj in veščin ter kvalifikacij, ki se priznavajo v izvornih, tranzitnih in namembnih državah, s čimer lahko delodajalci ocenijo primernost delavcev migrantov v postopkih prijave za zaposlitev.

CILJ 19: Vzpostavitev razmer, v katerih bodo lahko migranti in diaspore celovito prispevali k trajnostnemu razvoju v vseh državah

35. Zaveujemo se, da bomo migrantom in diasporam omogočili, da okrepijo svoj prispevek k razvoju in izkoristijo prednosti migracij kot vira trajnostnega razvoja, ter potrjujemo, da imajo migracije več razsežnosti, ki so izjemno pomembne za trajnostni razvoj izvornih, tranzitnih in namembnih držav.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Zagotavljanje celovitega in učinkovitega izvajanja Agende za trajnostni razvoj do leta 2030 in Programa ukrepov iz Adis Abebe s spodbujanjem in krepitevijo pozitivnih učinkov migracij pri uresničevanju vseh ciljev trajnostnega razvoja.
- b) Vključevanje migracij v načrtovanje razvoja in sektorskih politik na lokalni, nacionalni, regionalni in svetovni ravni ob upoštevanju ustreznih obstoječih političnih smernic in priporočil, kot je priročnik Globalne skupine za migracije (GMG) za vključevanje migracij v načrtovanje razvoja, da bi okrepili doslednost in učinkovitost razvojnega sodelovanja.
- c) Preučitev vpliva nefinančnih prispevkov migrantov in diaspor na trajnostni razvoj v izvornih in namembnih državah, še zlasti prenosa znanja in veščin, družbenega in državljanskega angažmaja ter kulturnih izmenjav, za oblikovanje politik na podlagi dejstev in spodbujanje svetovnega dialoga o teh vprašanjih.
- d) Omogočanje lažjega prispevka migrantov in diaspor v izvornih državah, tudi z oblikovanjem ali krepitevijo vladnih struktur in mehanizmov na vseh ravneh, kot so posebni uradi za diasporo ali kontaktne točke, svetovalni odbori za politiko diaspore, s katerimi lahko vlade upoštevajo potencial migrantov in diaspor pri oblikovanju migracijske in razvojne politike, ter posebne kontaktne točke za diasporo pri diplomatskih in konzularnih predstavništvi.
- e) Razvoj ciljno usmerjenih podpornih programov in finančnih produktov, ki migrantom in diasporam omogočajo naložbe in podjetništvo, tudi z zagotavljanjem upravne in pravne podpore pri ustanavljanju podjetij, zagotavljanjem sofinanciranja zagonskega kapitala, izdajanjem obveznic za diasporo in ustanavljanjem razvojnih skladov za diasporo, naložbenih skladov in organizacijo specializiranih sejmov.
- f) Zagotavljanje dostopnih informacij in smernic, tudi prek digitalnih platform, ter specializiranih mehanizmov za usklajeno in učinkovito vključevanje migrantov in diaspor v finančne, prostovoljske ali človekoljubne dejavnosti, zlasti v izrednih humanitarnih razmerah v njihovih izvornih državah, tudi z vključevanjem konzularnih predstavništev.
- g) Omogočanje sodelovanja migrantov na politični ravni v izvornih državah, tudi v mirovnih in spravnih procesih, na volitvah in pri političnih reformah, na primer z vzpostavitvijo volilnih seznamov za državljane v tujini in z zagotavljanjem njihove zastopanosti v parlamentu, ob spoštovanju nacionalne zakonodaje.
- h) Spodbujanje migracijskih politik, ki omogočajo izkoriščanje prednosti, ki jih diaspore prinašajo izvornim in namembnim državam ter njihovim skupnostim, in sicer z večjo prožnostjo predpisov na področju potovanja, zaposlovanja in naložb ter z zmanjšanjem upravnih bremen, tudi s pregledom in spremembami predpisov na področju vizumske politike, prebivališča in državljanstva, če je to primerno.
- i) Sodelovanje z drugimi državami, zasebnim sektorjem in organizacijami delodajalcev, da se migrantom in diasporam, zlasti tistim na izrazito tehničnem področju z visokim povpraševanjem, omogoči prenos znanja in izvajanje nekaterih poklicnih dejavnosti v

izvornih državah, ne da bi zaradi tega izgubili zaposlitev, pravico do prebivališča ali pridobljene socialne ugodnosti.

- j) Vzpostavljanje partnerstev med lokalnimi organi, lokalnimi skupnostmi, zasebnim sektorjem, diasporami, lokalnimi organizacijami in organizacijami migrantov za spodbujanje prenosa znanja in veščin med izvornimi in namembnimi državami, tudi s popisovanjem diaspor in njihovih znanj in veščin, da se ohrani povezava med diasporami in izvorno državo.

CILJ 20: Spodbujanje hitrejših, varnejših in cenejših nakazil migrantov domačim ter skrb za finančno vključenost migrantov

- 36. Zavezuje se, da bomo spodbujali hitrejša, varnejša in cenejša nakazila migrantov domačim, in sicer z razvijanjem obstoječih ugodnih političnih in regulativnih okolij, ki omogočajo konkurenco, pravno urejanje in inovacije na trgu nakazil, z zagotavljanjem programov ter instrumentov za večjo finančno vključenost migrantov in njihovih družin, ob upoštevanju vidika spola. Zavezuje se tudi, da bomo optimizirali transformativne učinke, ki jih imajo nakazila na dobrobit delavcev migrantov in njihovih družin ter na trajnostni razvoj držav, ob upoštevanju, da so nakazila pomemben vir zasebnega kapitala in jih ni mogoče enačiti z drugimi mednarodnimi finančnimi tokovi, kot so neposredna tuje naložbe, uradna razvojna pomoč ali drugi javni viri financiranja za razvoj.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Priprava načrta za zmanjšanje transakcijskih stroškov nakazil migrantov na manj kot tri odstotke in odprava transakcijskih poti, pri katerih stroški presegajo pet odstotkov, do leta 2030, kar je v skladu s ciljem 10.c Agende za trajnostni razvoj do leta 2030.
- b) Spodbujanje in podpora Mednarodnega dneva družinskih nakazil OZN in Svetovnega foruma IFAD o nakazilih, naložbah in razvoju kot pomembnih platformah za oblikovanje in krepitev partnerstev z vsemi ustreznimi deležniki za inovativne rešitve za cenejša, hitrejša in varnejša nakazila.
- c) Usklajevanje predpisov o trgu nakazil in širjenje interoperabilnosti infrastrukture za nakazila vzdolž koridorjev z zagotovitvijo, da ukrepi za boj proti nezakonitim finančnim tokovom in pranju denarja ne bodo ovirali nakazil migrantov domačim z neupravičenimi, pretiranimi ali diskriminatornimi politikami.
- d) Oblikovanje ugodnih politik in regulativnih okvirov, ki spodbujajo konkurenčen in inovativen trg denarnih nakazil, ki odpravljajo neupravičene ovire za nebančne ponudnike storitev nakazil v zvezi z dostopom do infrastrukture plačilnih sistemov, ki uvajajo davčne oprostitve ali ugodnosti za nakazila, ki različnim ponudnikom storitev omogočajo dostop do trga, ki zasebni sektor spodbujajo k širitvi storitev v zvezi z nakazili in ki krepijo varnost in predvidljivost majhnih nakazil (transakcij nizke vrednosti) ob skrbi za zmanjševanje tveganja in razvoju metodologij za razlikovanje nakazil od nezakonitih finančnih tokov; ukrepi se izvajajo ob posvetovanju s ponudniki storitev nakazil in finančnimi regulatorji.
- e) Oblikovanje inovativnih tehnoloških rešitev za prenos nakazil, kot so mobilna plačila, digitalna orodja ali e-bančništvo, da se zmanjšajo stroški, poveča hitrost in varnost, izboljša prenos po rednih kanalih in da se ob upoštevanju enakosti spolov odpirajo distribucijski kanali do prebivalcev z omejenim dostopom do teh storitev, tudi prebivalcev na podeželju, oseb z nizko stopnjo pismenosti in invalidov.
- f) Zagotavljanje dostopnih informacij o stroških nakazil po ponudnikih in kanalih s pomočjo primerjalnih spletnih mest, da se poveča preglednost in konkurenca na trgu nakazil, ter

spodbujanje finančne pismenosti in vključenosti migrantov in njihovih družin z izobraževanjem in usposabljanjem.

- g) Razvijanje programov in instrumentov za spodbujanje naložb pošiljateljev nakazil v lokalni razvoj in podjetništvo v izvornih državah, kot so mehanizmi financiranja z nepovratnimi sredstvi, občinske obveznice in partnerstva z združenji domačih mest, da se transformativni potencial nakazil delavcev migrantov na vseh ravneh usposobljenosti preseže okvire posameznih gospodinjstev.
- h) Omogočiti migrantkam, da se usposobijo na področju finančne pismenosti in formalnih sistemov nakazil in da odprejo bančni račun in upravljajo svoja finančna sredstva, naložbe in podjetja, kot sredstvo za odpravo neenakosti med spoloma in spodbujanje dejavne udeležbe žensk v gospodarstvu.
- i) Zagotavljanje dostopnosti in razvoja bančnih rešitev in finančnih instrumentov za migrante v sodelovanju z bančnim sektorjem, tudi za gospodinjstva z nizkimi dohodki in gospodinjstva, ki jih vodijo ženske, na primer bančnih računov, ki omogočajo neposredna nakazila delodajalcev, varčevalnih računov, posojil in kreditov.

CILJ 21: Sodelovanje pri zagotavljanju varnega in dostojanstvenega vračanja in ponovnega sprejema ter vzdržnega ponovnega vključevanja v družbo

37. Zaveujemo se, da bomo v skladu z obveznostmi po mednarodnem pravu o človekovih pravicah v sodelovanju olajšali varno in dostojanstveno vračanje ter zagotavljali dolžno pravno postopanje, posamično ocenjevanje in učinkovita pravna sredstva, in sicer z uvajanjem prepovedi kolektivnega izгона in vračanja migrantov v primerih, ko obstaja dejanska in predvidljiva nevarnost smrti, mučenja in drugega krutega, nečloveškega in ponižujočega ravnanja ali kaznovanja ali druge nepopravljive škode. Zaveujemo se tudi, da bomo poskrbeli, da bodo naši državljani ustrezno sprejeti in ponovno vključeni, ob polnem spoštovanju človekove pravice do vrnitve v lastno državo in upoštevanju obveznosti držav, da ponovno vključijo svoje državljane v skupnost. Prav tako se zaveujemo, da bomo ustvarili ugodne razmere za osebno varnost, ekonomsko opolnomočenje, vključenost in socialno kohezijo v skupnostih, s čimer bomo zagotovili vzdržno ponovno vključevanje migrantov v izvorne države.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Oblikovanje in izvajanje dvostranskih, regionalnih in večstranskih okvirov in sporazumov o sodelovanju, vključno s sporazumi o ponovnem sprejemu, ki bodo zagotavljali, da sta vračanje in ponovni sprejem migrantov v njihovo državo varna, dostojanstvena in popolnoma v skladu z mednarodnim pravom o človekovih pravicah, vključno s pravicami otroka, in sicer z določitvijo jasnih in vzajemno dogovorjenih postopkov, ki bodo ohranjali postopkovna jamstva, zagotavljali posamično ocenjevanje in pravno varnost ter vsebovali določbe, ki omogočajo trajnostno ponovno vključevanje.
- b) Spodbujanje programov za vračanje in ponovno vključevanje, ki upoštevajo vidik spola in otroka, in lahko zajemajo pravno, socialno in finančno podporo, s čimer se zagotovi, da se vsa vračanja v okviru teh prostovoljnih programov dejansko izvedejo na podlagi svobodne, predhodne in zavestne privolitve migrantov ter da se migrantom, ki se vračajo, pomaga pri ponovnem vključevanju z učinkovitim partnerstvom in preprečuje, da bi po vrnitvi v izvorno državo postali notranje razseljene osebe.
- c) Sodelovanje pri identifikaciji državljanov in izdajanju potnih listin za varno in dostojanstveno vrnitev ter ponovni sprejem oseb, ki nimajo zakonske pravice do prebivanja na ozemlju druge države, z vzpostavitvijo zanesljivih in učinkovitih sredstev za

identifikacijo lastnih državljanov, na primer z dodajanjem biometričnih identifikatorjev v registre prebivalstva in z digitalizacijo matičnih registrov; ob polnem spoštovanju pravice do zasebnosti in varstva osebnih podatkov.

- d) Spodbujanje institucionalnih stikov med konzularnimi organi in zadevnimi uradniki iz izvornih in namembnih držav ter zagotavljanje ustrezne konzularne pomoči migrantom pred vrnitvijo, z olajšanjem dostopa do dokumentacije, potnih listin in drugih storitev, da se zagotovita predvidljivost, varnost in dostojanstvo v zvezi z vračanjem in ponovnim sprejemom.
- e) Zagotavljanje varnega in dostojanstvenega vračanja migrantov, ki nimajo zakonite pravice do prebivanja na ozemlju druge države, in sicer na podlagi individualne ocene, v izvedbi pristojnih organov in na podlagi hitrega in učinkovitega sodelovanja med izvornimi in namembnimi državami; pri tem uporabijo vsa razpoložljiva pravna sredstva v skladu z ustreznimi procesnimi jamstvi in drugimi obveznostmi po mednarodnem pravu o človekovih pravicah.
- f) Vzpostavitev ali krepitev nacionalnih mehanizmov za spremljanje vračanja v sodelovanju z ustreznimi deležniki, na podlagi katerih bodo pripravljena neodvisna priporočila o načinih in sredstvih za krepitev odgovornosti, da se zagotovi varnost, dostojanstvo in spoštovanje človekovih pravic vseh migrantov, ki se vračajo.
- g) Skrb za to, da se postopki vračanja in ponovnega sprejema, ki vključujejo otroke, izvajajo šele po ugotovitvi otrokove koristi, da upoštevajo pravico do družinskega življenja in enotnosti družine ter da otroka med celotnim postopkom vrnitve spremlja starš, zakoniti skrbnik ali specializiran uradnik, ki zagotavlja, da se v izvorni državi ob vrnitvi vzpostavijo ustrezni ukrepi za sprejem, nego in ponovno vključevanje.
- h) Olajšanje trajnostnega ponovnega vključevanja migrantov s skupnost, v katero se vračajo, tako da se jim zagotovi enak dostop do socialne zaščite in storitev, sodstva, psihosocialne pomoči, poklicnega usposabljanja, zaposlitvenih možnosti in dostojnega dela, priznavanja znanj, pridobljenih v tujini, ter finančnih storitev, da se v celoti gradi na njihovem podjetništvu, znanjih in veščinah ter človeškem kapitalu kot aktivnih članov družbe, ki po vrnitvi prispevajo k trajnostnemu razvoju v izvorni državi.
- i) Opredeljevanje in obravnavanje potreb skupnosti, v katere se migranti vračajo, z vključitvijo ustreznih določb v nacionalne in lokalne razvojne strategije, z načrtovanjem infrastrukture, dodeljevanjem proračunskih sredstev in sprejemanjem pomembnih političnih odločitev, ter s sodelovanjem z lokalnimi organi in pomembnimi deležniki.

CILJ 22: Vzpostavitev mehanizmov za prenosljivost pravic socialne varnosti in pridobljenih ugodnosti

- 38. Zavezujemo se, da bomo pomagali delavcem migrantom na vseh ravneh usposobljenosti pri dostopu do socialne zaščite v namembnih državah in pri izkoriščanju prenosljivih pravic do socialne varnosti in pridobljenih ugodnosti v izvornih državah ali ko se odločijo za delo v drugi državi.

Za uresničitev te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Vzpostavitev ali ohranitev nediskriminatornih nacionalnih sistemov socialnega varstva, vključno s spodnjo mejo socialnega varstva za državljane in migrante, v skladu s priporočilom Mednarodne organizacije dela št. 202 o minimalnih ravneh socialnega varstva.

- b) Sklepanje vzajemnih dvostranskih, regionalnih ali večstranskih sporazumov na področju socialne varnosti o prenosljivosti pridobljenih ugodnosti za delavce migrante na vseh ravneh usposobljenosti, ki upoštevajo veljavne spodnje meje socialnega varstva v posameznih državah ter veljavne določbe in pravice na področju socialne varnosti, na primer pokojnine, zdravstveno varstvo in druge pridobljene ugodnosti, ali vključujejo te določbe v druge ustrezne sporazume, kot so sporazumi o dolgoročni in začasni delovni migraciji.
- c) Vključitev določb o prenosljivosti pravic in pridobljenih ugodnosti v nacionalne okvire socialnega varstva, določitev kontaktnih točk v izvornih, tranzitnih in namembnih državah, ki olajšajo reševanje prošelj migrantov za prenos pravic in rešujejo težave, s katerimi se lahko srečujejo ženske in starejši pri dostopu do socialnega varstva, ter vzpostavitev namenskih instrumentov, kot so skladi socialnega varstva za migrante v izvornih državah, ki zagotavljajo podporo delavcem migrantom in njihovim družinam.

CILJ 23: Krepitev mednarodnega sodelovanja in svetovnih partnerstev za varne, urejene in zakonite migracije

39. Zaveujemo se, da se bomo medsebojno podpirali pri uresničevanju ciljev in zavez iz tega globalnega dogovora z okrepljenim mednarodnim sodelovanjem, oživitvijo globalnega partnerstva in v duhu solidarnosti, pri čemer potrjujemo, da je celovit in povezan pristop osrednjega pomena za spodbujanje varnih, urejenih in zakonitih migracij ter da smo vse države izvirne, tranzitne in namembne države. Zaveujemo se tudi, da bomo sprejeli skupne ukrepe za reševanje izzivov, s katerimi se posamezne države srečujejo pri izvajanju tega globalnega dogovora; s tem poudarjamo posebne izzive zlasti afriških držav, najmanj razvitih držav, neobalnih držav v razvoju, majhnih otoških držav v razvoju in držav s srednjimi dohodki. Prav tako se zaveujemo, da bomo spodbujali medsebojno krepitev globalnega dogovora in obstoječih mednarodnih pravnih in političnih okvirov, in sicer z uskladitvijo izvajanja tega globalnega dogovora z njimi, zlasti z Agendo za trajnostni razvoj do leta 2030 in s Programom ukrepov iz Adis Abebe, ki potrjujeta, da so migracije in trajnostni razvoj večrazsežnostni in medsebojno odvisni pojavi.

Za uresničitve te zaveze bomo črpali iz naslednjih ukrepov:

- a) Podpora drugim državam pri skupnem izvajanju globalnega dogovora, tudi z zagotavljanjem finančne in tehnične pomoči v skladu z nacionalnimi prednostnimi nalogami, akcijskimi načrti in političnimi strategijami, s povezanim pristopom vseh vladnih sektorjev in celotne družbe.
- b) Krepitev mednarodnega in regionalnega sodelovanja za pospešitev izvajanja Agende za trajnostni razvoj do leta 2030 na geografskih območjih, od koder sistematično izvirajo nezakonite migracije zaradi revščine, brezposelnosti, podnebnih sprememb in nesreč, neenakosti, korupcije, slabega upravljanja in drugih strukturnih dejavnikov, in sicer z oblikovanjem ustreznih okvirov za sodelovanje, z inovativnimi partnerstvi in z vključevanjem vseh ustreznih deležnikov, ob ohranjanju nacionalnega lastništva in skupne odgovornosti.
- c) Vključevanje in podpiranje lokalnih oblasti pri opredelitvi potreb in priložnosti za mednarodno sodelovanje za učinkovito izvajanje globalnega dogovora ter vključevanje njihovih pričakovanj in prednostnih nalog v razvojne strategije, programe in načrte na področju migracij, kot sredstvo za zagotavljanje dobrega upravljanja in usklajenosti politik

na vseh nacionalnih in sektorskih ravneh, pa tudi izboljšanje učinkovitosti in vpliva mednarodnega razvojnega sodelovanja.

- d) Izkoristili bomo mehanizem za krepitev zmogljivosti in se oprli na druge obstoječe instrumente za krepitev zmogljivosti ustreznih organov z uporabo tehničnih, finančnih in človeških virov držav, mednarodnih finančnih institucij, zasebnega sektorja, mednarodnih organizacij in drugih virov, da bi vsem državam pomagali izpolnjevati zaveze iz globalnega dogovora.
- e) Sklepanje dvostranskih, regionalnih ali večstranskih medsebojno koristnih, prilagojenih in preglednih partnerstev v skladu z mednarodnim pravom, ki razvijajo ciljno usmerjene rešitve za vprašanja migracijske politike v skupnem interesu ter obravnavajo priložnosti in izzive migracij v skladu z globalnim dogovorom.

IZVAJANJE

- 40. Za učinkovito izvajanje globalnega dogovora bodo potrebna skupna prizadevanja na svetovni, regionalni, nacionalni in lokalni ravni ter na ravni sistema Organizacije združenih narodov.
- 41. Zavezujemo se, da bomo izpolnjevali cilje in zaveze iz globalnega dogovora v skladu s predstavljeno vizijo in načeli, in sicer s sprejemanjem učinkovitih ukrepov na vseh ravneh, da bi v vseh fazah omogočili varne, urejene in zakonite migracije. Globalni dogovor bomo izvajali v svojih državah ter na regionalni in svetovni ravni, pri tem pa upoštevali različne razmere, zmogljivosti in ravni razvoja po posameznih državah ter spoštovali nacionalne politike in prednostne naloge. Znova potrjujemo svojo zavezanost mednarodnemu pravu in poudarjamo, da je treba globalni dogovor izvajati v skladu z našimi pravicami in obveznostmi po mednarodnem pravu.
- 42. Globalni dogovor bomo izvajali v okrepljenem dvostranskem, regionalnem in večstranskem sodelovanju ter prenovljenem globalnem partnerstvu v duhu solidarnosti. Še naprej bomo izhajali iz obstoječih mehanizmov, platform in okvirov za obravnavo vseh razsežnosti migracij. Ob spoznanju, da je mednarodno sodelovanje osrednjega pomena za učinkovito izpolnjevanje ciljev in zavez, si bomo prizadevali okrepiti napore pri sodelovanju na oseh sever-jug in jug-jug ter pri tristranskem sodelovanju in pomoči. Naša prizadevanja za sodelovanje bodo v skladu z Agendo za trajnostni razvoj do leta 2030 in Programom ukrepov iz Adis Abebe.
- 43. Odločili smo se, da na podlagi obstoječih pobud v okviru Organizacije združenih narodov vzpostavimo mehanizem za krepitev zmogljivosti, ki bo podpiral prizadevanja držav članic pri izvajanju globalnega dogovora. Državam članicam, OZN in drugim deležnikom, tudi zasebnemu sektorju in človekoljubnim ustanovam, bo omogočal, da prostovoljno prispevajo tehnične, finančne in človeške vire, kar bo krepilo zmogljivosti in spodbujalo sodelovanje med različnimi partnerji. Sestavni deli mehanizma za krepitev zmogljivosti bodo:
  - a) povezovalno vozlišče, ki bo na podlagi povpraševanja ponujalo prilagojene in celovite rešitve in zagotavljalo:
    - i. svetovanje, ocenjevanje in obdelavo prošenj držav za oblikovanje rešitev,
    - ii. prepoznavanje glavnih izvedbenih partnerjev v sistemu OZN in zunaj njega, ob upoštevanju njihovih primerjalnih prednosti in operativnih zmogljivosti,

- iii. povezovanje posameznih prošelj s podobnimi pobudami in rešitvami, kar bo omogočilo medsebojne izmenjave in kopiranje, če bo to mogoče in ustrezno,
  - iv. učinkovite okvire za povezano izvajanje večjega števila deležnikov,
  - v. iskanje možnosti za financiranje, tudi z vzpostavitvijo zagonskega sklada;
- b) zagonski sklad za začetno financiranje projektno usmerjenih rešitev, ki bo:
- i. zagotavljal začetni kapital za zagon posameznega projekta, kjer bo to potrebno,
  - ii. dopolnjeval druge finančne vire,
  - iii. sprejemal prostovoljne finančne prispevke držav članic, OZN, mednarodnih finančnih ustanov in drugih deležnikov, tudi zasebnega sektorja in človekoljubnih ustanov;
- c) globalna platforma znanja v vlogi odprtokodnega spletnega podatkovnega vira, ki bo:
- i. služila kot zbirališče obstoječih podatkov in informacij o praksah in pobudah,
  - ii. omogočala lažji dostop do znanja in izmenjave rešitev,
  - iii. izhajala iz partnerske platforme Globalnega foruma o migracijah in razvoju ter drugih primernih virov.
44. Globalni dogovor bomo izvajali v sodelovanju in partnerstvu z migranti, civilno družbo, organizacijami migrantov in diaspor, verskimi organizacijami, lokalnimi organi in skupnostmi, zasebnim sektorjem, sindikati, poslanci, nacionalnimi ustanovami za človekove pravice, mednarodno federacijo društev Rdečega križa in Rdečega polmeseca, akademskimi krogi, mediji in drugimi ustreznimi deležniki.
45. Pozdravljamo odločitev generalnega sekretarja o ustanovitvi mreže OZN za migracije, da se zagotovi učinkovita in dosledna sistemska podpora izvajanju globalnega dogovora skupaj z mehanizmom za krepitev zmogljivosti ter njegovemu spremljanju in pregledu glede na potrebe držav članic. V zvezi s tem ugotavljamo:
- a) da bo Mednarodna organizacija za migracije koordinator in sekretariat mreže,
  - b) da bo mreža v celoti temeljila na tehničnem strokovnem znanju in izkušnjah ustreznih členov sistema OZN,
  - c) da bo delo mreže v celoti usklajeno z obstoječimi usklajevalnimi mehanizmi in prenovo razvojnega sistema OZN.
46. Pozivamo generalnega sekretarja, da na podlagi podatkov iz mreže vsaki dve leti poroča generalni skupščini o izvajanju globalnega dogovora, dejavnostih sistema OZN na tem področju in učinkovitosti institucionalne zasnove.
47. Ob nadaljnem priznavanju pomembne vloge procesov, ki jih vodijo države, in platform na svetovni in regionalni ravni pri spodbujanju mednarodnega dialoga o migracijah, vabimo Globalni forum za migracije in razvoj, regionalne posvetovalne organe in druge globalne, regionalne in podregionalne forume, da vzpostavijo platforme za izmenjavo izkušenj o izvajanju globalnega dogovora, si izmenjujejo dobre prakse na področju politik in sodelovanja ter spodbujajo inovativne pristope in partnerstva med ustreznimi deležniki v zvezi s posameznimi vprašanji politike.

NADALJNJE UKREPANJE IN PREGLED

48. Napredek pri izvajanju globalnega dogovora, dosežen na lokalni, nacionalni, regionalni in svetovni ravni, bomo pregledovali v okviru Organizacije združenih narodov s pomočjo pristopa, ki ga bodo vodile posamezne države, in ob udeležbi vseh ustreznih deležnikov. V zvezi z nadaljnjim ukrepanjem in pregledom se strinjamo glede medvladnih ukrepov, ki nam bodo v pomoč pri izpolnjevanju ciljev in zavez.
49. Glede na to, da so mednarodne migracije pojav, ki potrebuje forum na svetovni ravni, s pomočjo katerega bodo lahko države članice spremljale napredek pri izvajanju in usmerjale delo OZN, smo se odločili:
- a) da se mora Dialog na visoki ravni o mednarodnih migracijah in razvoju, ki je trenutno načrtovan za vsako četrto zasedanje generalne skupščine, prilagoditi in preimenovati v »Mednarodni forum za pregled migracij«;
  - b) da mora Mednarodni forum za pregled migracij postati glavna svetovna medvladna platforma, v okviru katere bodo države članice razpravljale in si izmenjevale informacije o napredku pri izvajanju vseh vidikov globalnega dogovora, tudi glede na Agendo za trajnostni razvoj do leta 2030, ter ob sodelovanju vseh ustreznih deležnikov;
  - c) da bo Mednarodni forum za pregled migracij zasedal enkrat na štiri leta z začetkom leta 2022;
  - d) da bo Mednarodni forum za pregled migracij obravnaval izvajanje globalnega dogovora na lokalni, nacionalni, regionalni in svetovni ravni ter zagotavljal sodelovanje z drugimi ustreznimi deležniki, z namenom, da gradi na rezultatih in prepozna možnosti za nadaljnje sodelovanje;
  - e) po vsakem zasedanju Mednarodnega foruma za pregled migracij bo v medvladnem postopku oblikovana deklaracija o napredku, ki bo lahko predložena v pregled tudi Političnemu forumu na visoki ravni za trajnostni razvoj.
50. Ker večina mednarodnih migracij poteka znotraj regij, vabimo ustrezne podregionalne, regionalne in medregionalne mehanizme, platforme in organizacije, tudi regionalne gospodarske komisije OZN in regionalne posvetovalne organe, da od leta 2020 naprej opravijo pregled izvajanja globalnega dogovora v svojih regijah in tako dopolnijo razprave na svetovni ravni, ki bodo potekale vsaka štiri leta; tak pregled bo v informacijo zasedanjem Mednarodnega foruma za pregled migracij, ob sodelovanju vseh ustreznih deležnikov.
51. Svetovni forum o migracijah in razvoju pozivamo, naj zagotovi prostor za neformalno letno izmenjavo informacij o izvajanju globalnega dogovora ter o ugotovitvah, najboljših praksah in inovativnih pristopih poroča Mednarodnemu forumu za pregled migracij.
52. Ob priznavanju pomembnega prispevka pobud posameznih držav na področju mednarodnih migracij pozivamo forume, kot so Mednarodni dialog IOM o migracijah, regionalni posvetovalni organi in drugi, da podprejo Mednarodni forum za pregled migracij z ustreznimi podatki, dokazi, dobrimi praksami, inovativnimi pristopi in priporočili, kolikor se nanašajo na izvajanje Globalnega dogovora o varnih, urejenih in zakonitih migracijah.
53. Vse države članice spodbujamo, naj čim prej oblikujejo ambiciozne nacionalne postopke za izvajanje globalnega dogovora in naj redno izvajajo vključujoče preglede napredka na nacionalni ravni, na primer s prostovoljno pripravo in uporabo nacionalnih izvedbenih načrtov. Takšni pregledi naj temeljijo na prispevkih vseh ustreznih deležnikov, tudi parlamentov in lokalnih organov, ter omogočijo učinkovito seznanjanje o sodelovanju držav članic v Mednarodnem forumu za pregled migracij in drugih ustreznih forumih.

54. Pozivamo predsednika generalne skupščine, naj v letu 2019 začne in sklene odkrita, pregledna in vključujoča medvladna posvetovanja, da se določijo natančne modalitete in organizacijski vidiki Mednarodnega foruma za pregled migracij, ter opredeli, kako bo forum uporabil prispevke regionalnih pregledov in drugih ustreznih postopkov kot sredstvo za krepitev splošne uspešnosti in doslednosti nadaljnjega ukrepanja in izvajanja pregledov v skladu z Globalnim dogovorom o varnih, urejenih in zakonitih migracijah.